MASTER
NEGATIVE
NO. 93-81164-2

AUTHOR:

ERATOSTHENES

TITLE:

ERATOSTHENES CATASTERISMORUM ...

PLACE:

ANSBACH

DATE:

1899

Master Negative #

93-81164-2

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Eratosthenes. Catasterismi 1899

Eratosthenes Catasterismorum fragmenta Vaticana, praemissum est de Catasterismorum recensionibus commentariolum ... von Dr. Albert Rehm ... Ansbach, Brügel, 1899.

xxvi, 18 p. 22½ cm.

"Programm des K. Humanistischen gymnasiums, Ansbach ... "

104519

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 REDUCTION RATIO: 11X

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 3-9-93 INITIALS Susan

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

ERATOSTHENIS CATASTERISMORUM FRAGMENTA VATICANA.

Praemissum est
de Catasterismorum recensionibus
commentariolum.

PROGRAMM

des

K. humanistischen Gymnasiums

Ansbach

für das Schuljahr 1898/99

von

Dr. Albert Rehm,
K. Gymnasiallehrer.

Ansbach.
Druck von C. Brügel & Sohn.
1899.

I.

Nuper cum in bibliotheca Vaticana studiis ab eis, quae in Catasterismos contuli, longe longeque remotis occupatus codicem poposcissem, dum, ut tempus tererem, catalogos codicum evolvo, quaerere coepi, numquid in illa bibliotheca lateret, quod ad siderales Graecorum fabulas pertineret. Et inveni in eo capite, cui illic *Ἀστέρες* inscriptum est: „Cod. 199. fol. 16. *Περί τινων ἀστέρων ἱστορίαι. ἡ ἀρχή· οὗτος δοκεῖ εἶναι ὁ Φρίξον.*“ Quae verba e Catasterismis sumpta esse memineram. Postero autem die, cum cod. 199 mihi allatus esset, inveni post Aratum (cf. Maassii editionis praef. p. XIX, V) septem imagines siderales ab homine delineandi plane imperito pictas; inde a fol. 16^{v} autem usque ad fol. 19^{v} siderales fabulae exstant; quas magnam partem congruere cum eis, quas Ol(ivieri)*) in editione epitomes Catasterismorum e cod. Marciano 444 (= R, cf. praef. eius p. VII) edidit, primo obtutu apparuit; sed nonnulla intermixta erant e scholiis Arateis repetita. Hunc codicem cum partim contulissem, partim descripsissem, ad alios quosdam, qui notabiles mihi visi erant, accessi, inter quos inveni eum, de quo nunc pluribus acturus sum; in catalogo haec inveneram: „Cod. 1087. p. 300. *Ἀστερισμοὶ μετὰ τῆς ἑρμηνείας καὶ ἱστορίας.*“

Cod. Vat. gr. 1087 (= T) est miscellaneus saec. XV., chartaceus, e variis variae formae codicibus compositus; insunt autem haec:

fol. 1 *Ἐπιστολὴ Νικηφόρου τοῦ Γρηγορᾶ πρὸς τὸν μέγαν λογοθέτην τὸν συγγραφέα τῆς βίβλου παρακλητικὴ περὶ τῆς ἀστρονομίας* (cf. Krumbacher, Byz. Litt.-Gesch.[2] p. 623); fol. 3^{r}—122^{r}, 148^{r}—221^{v} duo libri, alter 91, alter (incipit fol. 191^{v}) 12 capitum *Ἀστρονομικῆς κατ᾽ ἐπιτομὴν στοιχειώσεως, — Θεοδώρου τοῦ Μετοχίτου*, ut inscriptione fol. 5 inserta docemur (cf. Krumbacher[2]

*) De siglis cf. „Praemonenda“ editioni addita.

p. 552. 623) —; fol. 123^{r}—147^{v} interpositus est alius liber, Theonis ad Ptolemaei Magnae Syntaxis ll. VIII—XIII Commentarius; fol. 223^{r}—299^{v} legitur *Ἐπιτετμημένον ἐγκώμιον τῆς Πτολεμαίου Μαθηματικῆς Συντάξεως*; fol. 312^{v}—320^{v} *Νικηφόρου τοῦ Γρηγορᾶ Περὶ τῆς ἐν ἐπιπέδῳ καταγραφῆς τοῦ ἀστρολάβου* (cf. Krumbacher[2] p. 623).

Sed fol. 300^{r}—312^{r} insunt quae editurus sum capita, intermixtis in fol. 300^{v}— 310^{v} plurimis et singulorum siderum et zodiaci et totius sphaerae imaginibus manu satis eleganti delineatis; de quibus alio loco agam. Textus autem minusculis litteris scriptus est, paucis ligaturis, a duobus librariis, quorum a l t e r modo diligenter litteras erectas, modo neglegentius inclinatas exaravit, a l t e r pallidissimo atramento cum pluribus ligaturis in margine vel laterali vel superiore aut inferiore, aut ubi inter imagines spatium suppetebat, sua addidit, plerumque, ut videbimus, scholia Aratea eis, quae nos tenemus, uberiora compilans; quem infra et in editione interpolatorem adpellavi.

Atque hunc in modum textus per libellum dispersus invenitur:

fol.*) 300^{r} 1) *Περὶ τοῦ μεγάλου Ἰχθύος* (XXXVIII secundum ordinem Catasterismorum)
2) *Περὶ τοῦ Θυτηρίου* (XXXIX)
3) *Περὶ τοῦ Κενταύρου* (XL)
4) *Περὶ τοῦ Ὕδρου, ἐφ' ᾧ Κρατὴρ καὶ Κόραξ* (XLI)
5) *Περὶ τοῦ Προκυνός* (XLII)
6) *Περὶ τῶν Ὄνων καὶ τῆς Φάτνης* (ex XI)
ab interpolatore: de Protrygetere et Coma Berenices (= Ol. p. XII s. cf. M. p. 574 s.).

fol. 300^{v}—310^{v} imagines; earum nomina partim a prima manu, partim ab interpolatore adscripta sunt; historiolas addidit interpolator ad Anguem cum Corvo et Cratere (*τοῦτον τὸν ὄφιν οἱ μὲν Ἕλληνες — Νεῖλον* ∽ schol. Ar. p. 424, 22. 23), ad Mercurium planetam (*κηρύκειον, ὃ καὶ εἰώθασιν (φέρειν) οἱ περὶ (σπον)δῶν καὶ διαλλαγῶν *** ποιούμενοι*), ad Geminos — item infra ad Olorem, Aquarium, Cetus — (paucula cum Catast. convenientia), ad Cancrum (*ὁ Καρκίνος ἐτέθη κτλ.* ∽ schol. Ar. p. 364, 13—15), ad Perseum (*τέμνων τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης*), ad Capricornum (*εἰς Αἰγόκερων μετεσχηματίσθη ὁ Πᾶν κτλ.* ∽ schol. Ar. p. 397, 2. 3, addito *ἐστὶ δὲ χέρσυγρος, διὸ καὶ οὐρὰν ἔχει ἰχθύος*), ad Ursas cum Dracone (Creticam fabulam ∽ schol. Ar. p. 349, 23—26 *εἰς ἄρκτους*), ad Argo (longum de Argonautis caput, quod tamen nil novi continet), ad Leonem (*ὁ Λέων — οὐρανίων* = schol. Ar. p. 364, 18. 19), ad Cassiopeam (*Κασσιέπεια γυνὴ οὖσα τοῦ Κηφέως ἤρισε — φέροντες* = schol. Ar. p. 372, 20—26, addito post *παύσασθαι* (sic): *τὸ δεινόν· ὅθεν καὶ προετέθη μετὰ τῶν οἰκείων κόσμων. προσηλώθη δέ, ἵνα μὴ ἀποδράσῃ· μέλλοντος δὲ ἤδη τοῦ κήτους ἐξιέναι* (sic) *καὶ βορὰν ποιεῖσθαι αὐτήν, παριὼν ὁ Περσεὺς τὸ μὲν κῆτος ἀπέκτεινε, τὴν δὲ Ἀνδρομέδαν ἠλευθέρωσε. πάντες γοῦν . . .*).

*) Longitudine 31, 4, latitudine 21, 8 cm.

fol. 311^{r} 7) *Περὶ τοῦ Κυνός* (XXXIII)
8) *Περὶ τοῦ Δελτωτοῦ* (XX)
9) *Περὶ τῶν Ἰχθύων* (XXI)
10) *Περὶ τοῦ Περσέως* (XXII)
11) *Περὶ τῆς Λύρας* (XXIV)

fol. 311^{v} 12) *Περὶ τοῦ Ὄρνιθος* (XXV)
13) *Περὶ τοῦ Στεφάνου* (V)
14) *Περὶ τοῦ Ὀφιούχου* (VI)
15) *Περὶ τοῦ Βοώτου* [*τοῦ καὶ Ἀρκτοφύλακος* ab interpol.] (VIII)
16) *Περὶ τοῦ Ὀιστοῦ* (XXIX)
17) *Περὶ τοῦ Ἀετοῦ* (XXX)
18) *Περὶ τοῦ Δελφῖνος* (XXXI) (prior pars)

fol. 312^{r} 18) (posterior pars)
19) *Περὶ τοῦ Λαγωοῦ* (XXXIV)
20) *Περὶ τοῦ Κήτους* (XXXVI)
21) *Περὶ τοῦ Ποταμοῦ* (XXXVII)
22) *Περὶ τοῦ Ἡνιόχου* (XIII)
23) *Περὶ τοῦ Ἵππου* (XVIII)
24) *Περὶ τοῦ Κριοῦ* (XIX)
25) *Περὶ τοῦ Ταύρου* (XIV)
ab interp. *Περὶ τοῦ βορείου Στεφάνου* (∽ schol. Ar. p. 352, 28—353, 3 *τινὲς δὲ κτλ.*).

Qui primus codicem scripsit, historiolis e Catasterismis sumptis nihil aliunde addidit. Quam vero Catasterismorum recensionem excerpserit, Maassii Comm. in Ar. rel. docemur. Aratus enim Latinus (= l, Anonymus II apud M.) qui dicitur auctus legitur Catasterismis scholiorum instar insertis; atque Catasterismorum capita in universum ita sunt disposita, ut in ep BP feruntur, Asinorum tamen et Praesepii catasterismus post cetera capita ad Arati Diosemiorum v. 892—908 enarratur. Itaque quicumque liber Catasterismorum Asinos post Antecanem habet seorsum tractatos, ex ea Arati editione fluxit, quae nobis latine conservata est. Quod cadit in cod. T*); nam capita 1—6 plane ad exemplar recensionis l disposita sunt. Cetera capita nullo certo ordine feruntur, ita tamen, ut nonnullae partes Catasterismorum ordinem servent: 13—15 = V—VIII (omisso VII), 22—24 = XIII—XIX (omissis XIV, XV, XVI, XVII), 8—12 = XX—XXV (omisso XXIII), 16—21, 1—5 = XXIX — XLII (omissis XXXII, XXXIII, XXXV); 7 (XXXIII) post 10, 25 (XIV) post 22 suum locum habent: iam si reputaveris altero (7) post imagines novam capitum seriem incipi, altero finiri, deinde si reputaveris 2—6 et 8 neglegenter, 1, 7, 9 et quae sequuntur diligenter scripta esse, mihi credes capita 7 et 25 a librario primo omissa, tum in spatium quod supererat relata esse.

Nunc ad ceteros Catasterismorum codices graecos accedamus, quibus quidem cum l et T communis ordo sit! Atque in cod. Vat. gr. 199 (= W) (s. XV, chartaceo) insunt haec:

fol. 16ᵛ T 24, 25, *Περὶ τοῦ βορείου Στεφάνου* caput; deinde caput meteorologicum *Περὶ τῶν τῆς σελήνης σημείων πρόγνωσις* (quod iam in summa pagina scribi coeptum erat)

fol. 17ʳ T 1, 2, 3, 4 (prior pars)

fol. 17ᵛ T 4 (posterior pars), 5, 6, de Protrygetere et Coma caput, 7, 8**)

fol. 18ʳ historiolae eaedem, quas T fol. 301ᵛ — 308ʳ continet, eodem ordine redditae

fol. 18ᵛ in primis quattuor lineis earum finis, T 9, 10, 11 (prior pars)

*) Sic adpellavi Vat. 1087 Olivierii vestigia premens, qui Vindob. 341 S, Marcianum 444 R adpellavit.

**) Usque ad *τὸ πρῶτον* XX* 4 (editiunculae meae, cuius capp. asterisco signavi), cetera omissa.

fol. 19ʳ T 11 (posterior pars), 13, 15, 16, 17 (prior pars)

fol. 19ᵛ T 17 (posterior pars), 18, 19, 21, 22, 23.

Sine dubio, qui codicem scripsit, scribere coepit a fol. 17ʳ, deinde unam paginam reservavit, quo adnotationes imaginibus in T additas reciperet, quae capita supererant, in fol. 16ᵛ rettulit; omisit socordia capp. 12, 14, 20.

Marcianus 444 (R) habet capp. T 1—6, interpolationem de Protrygetere et Coma, 7—15 prorsus eodem quo T ordine collocata. Itaque cum codicis T ordo, ut supra demonstravimus, ab ipso huius codicis librario constitutus sit, deinde cum et W et R omnium interpolationum, quas cod. T accepit, particeps sit, omnium fere mendorum, lacunarum omnium, neque alteruter plura quam T, sed uterque pauciora habeat, dubium non est, quin T et codicis W et R archetypus sit putandus; eorum igitur lectiones in editiuncula nusquam fere respexi.*)

Sed haec hactenus. Ipsum codicem T non solum per se stare, sed ex aliqua Arati cum Catasterismis editione derivatum esse, de qua etiam aliunde notitiam haberemus, iam supra p. IV monui. Alter ille fons est „Aratus Latinus"; cuius textum codicis R simillimum esse Maassius, ubi primum R eius oculis accidit, perspexit (cf. Proll. eius p. XXXVII); itaque M., cum codicem R ederet (p. 573 ss.), libri l similitudines, quantum e re esse videbatur, addidit.

Vacat l interpolationibus, quas T perpessus est**), habet omnia Catasterismorum capita, licet non omnes habeat fabulas; aliquot autem locis, quos in editiuncula passim significavi, l pauciora habet

) Nova in R et W accesserunt menda, quarum maxima pars ex ipsa codicis T scriptura explicatur, velut in W XL 5 *ἄστρῳ* (*ἄτρῳ* T), in RW XI* 4 *οὔτω* (*οὔπω* T), in cap. de Protrygetere et Coma Ol. p. XIII 6 *ἐξ* RW (*δ'* T), V* 13 *τεθηκέναι* (*τεθῆκεναι, κε* linea transfixo, T), XXII* 11 *ὑπνωκείας* (*ὑπνωκυίας* ita scriptum, ut pro *ει* accipi possit, T); quomodo autem in R XXXIII* illud *ὕδωρ ᾐτήσατο* pro *ἐδωρήσατο* ortum sit, ignoro. Nonnunquam RW veriora conservaverunt — vel potius coniectura sunt assecuti; velut XX* 5 *ὃς τὸν* R (*ὡς τὸν* T), XXI* 3 *τούτων* RW (*τοῦτον* T), XXXIX* 10 *βούλωνται* RW (*βούλονται T*); magis me mirum habet, quod XLI* 13 *Ἀρχαίλαος*, XLI* 14 *Ἰδιοφύλου* habent RW, *Ἀρχέλαος* et *Ἰδιοφυ* T; itaque si quis R et W non ex ipso T, sed ex apographo archetypi simillimo derivatos esse contenderit, non erit, quod obloquar.

**) Sed suas accepit nonnullas (cf. M. Proll. p. XXXVII).

quam T: his locis aut l mutilatum esse aut eius exemplar mutilum fuisse apparet (cf. etiam M. Proll. p. XLII); praeterea instructus est stellarum indicibus, quos T ut legit, ita plerumque omisit (cf. tamen capp. XX*, XXI*, XXII* 15 adn.); non est igitur, cur T et l e communi fonte fluxisse pluribus demonstrem: quem communem archetypum siglo z indicabo.

Quae est recensionis l barbaries — nam nusquam fere, ubi graeca desunt, potest intellegi —, pergratum nobis accideret, si aliae recensiones exstarent ex eodem archetypo derivatae. Atque est capitum ordo idem in scholiis ad Germanici Aratea Sangermanensibus (G); nec tamen ea re quidquam proficimus. Nam M. feliciter cognovit haec scholia nihil aliud esse nisi libri l recensionem interpolatam*).

Mihi autem, dum, quae in Vaticana bibliotheca inveneram, publici iuris sum facturus, in animo fuit, non haec Catasterismorum capita denuo edere, sed recensionis z fragmenta graece servata. Itaque non plus supplevi aut correxi, quam ad intellegendum necessaria esse videbantur; ne nomina propria quidem volui emendare, quo facilius librorum affinitas perspiceretur. Nam in ea indaganda omnis haec opera versatur: eo consilio ita

*) Interpolationes scholiorum G cum Isidoro congruentes ad Suetonii Pratum non sunt certe referendae, nisi forte quis Suetonio illud *Geon qui et Nilus* (Rob. p. 179, 1) est tributurus. Sed recte M. has interpolationes ex Isidoro desumptas esse contendit. Quid, quod inter eas etiam Serviani in Vergili carmina commentarii vestigia exstant? Nam quod et in schol. G Br. p. 150, 14, M. p. 229, 7 et apud Isid. Orig. III 70, 13 de Pliadibus legitur *sunt enim hae septem stellae ante genua Tauri.* idem error recurrit apud Serv. in Verg. Georg. I 138 (III 1, 164 Thilo): *signum est ante genua Tauri.* Est hic locus ex eis, quibus Isidorum pleniore quam quod exstat Servii exemplari usum esse efficitur (de quibus locis cf. H. Dressel, De Isidori Originum fontibus, diss. Gotting. 1874, p. 55 ss.); nam quae apud Isidorum legimus *sunt enim stellae septem ante genua Tauri, ex quibus sex videntur, nam una latet,* ea prava paraphrasis sunt versuum Ovidianorum, quorum memoriam servavit Prob. in Verg. Buc. et Georg. (ad Georg. I 138, p. 35, 18 Keil): *quarum mentionem facit Ovidius in Phaenomenis dicens de Perseo*:

Pliades ante genus septem radiare feruntur,
Sed tamen apparet sub opaca septima nube (= Ar. v. 254 s. 258)!

Horum igitur versuum mendosa paraphrasis olim apud Servium exstabat: e Servio errorem Isidorus, ex Isidoro schol. G receperunt.

adornavi editionem, ut, quomodo ep et scholia BP et Hyg a z differant, facile cognosceretur; quod ut efficeretur, quamquam iam M. et Ol. non solum ep, sed etiam BP et Hyg nonnusquam cum z contulerunt, cum multo saepius quam illi horum variam lectionem adnotandam ducerem, facere non potui, quin — invitus mehercle! — etiam ea capita, quae iam a M. et Ol. impressa sunt, tota repeterem*). Atque id saltem factum esse spero, ut Roberti editio aliquantulum suppleretur: totos Catasterismos denuo edi oportebit, si tandem aliquando digna prodierit editio Hygini Astronomicorum.

*) Consentaneum est etiam Maassii adnotationem partim mihi repetendam fuisse; fateorque nonnulla illum vidisse, quae me, cum consulto singula capita illius notis non lectis excuterem, fugerant. Omnino de hac opusculi parte, si quae omisisse inveniar, veniam imploro, quam facile minusculae hae res oculorum aciem fallerent, multifariam expertus.

II.

Omnes Catasterismorum recensiones dum inter se comparo, non potui non quaerere, quonam modo inter se cohaererent. Praeivit partim Rob., qui in praeclara illa praefatione, qua fundamenta editionis suae iecit, p. 11 BP et Hyg integro opere usos esse, p. 23. 25 schol. G et ep ex „ampliore epitoma“ fluxisse statuit.

Jam vero, cum pro schol. G latina Catasterismorum versio (ineptissime illa quidem confecta, sed fidelissime) publici iuris facta esset, non in eis acquiescendum videbatur, quae enucleavit Rob.; quod facere fortasse liceret, si recte Rob. et BP et Hyg ex ipsis Catasterismis iisdem, unde „amplior epitoma“ fluxit, sua sumpsisse opinaretur. At illi ut eodem usi sunt exemplari (cuius rei infra in C permulta documenta invenies), ita non sunt usi Catasterismis, quales librarii recensionum z et ep in manibus habuerunt: intercedit liber quidam (a me siglo y notatus), in quo haud pauca omissa erant, quae in Catasterismis exstitisse veri simillimum est. Sed quomodo eiusmodi lacunis in argumentando utendum sit, prius explicare conabor. Nam unusquisque eorum, qui Catasterismos propagaverunt, quamquam vel BP et Hyg nonnunquam ad verbum graecum exemplar reddunt, multa consulto aut mutavit aut omisit; quae cum ita sint, si duae recensiones idem omiserunt, non protinus concludendum est id in earum fontibus defuisse. Magno tamen similitudinum numero movebimur; magis movebimur, si invenerimus non solum singula verba vel enuntiatum aliquod relativum, sed etiam tota capita vel magnas capitum partes prorsus eodem modo ac velut uno consilio in duabus recensionibus contracta vel omissa esse. Quibus perpensis conferas velim inter sat multos illos editiunculae meae locos, ubi „om. y“ notavi, hosce: VIII*

6 *ἀφ᾽ — πόλις*, XIX* 6 *καὶ — ἀπολέσας*, XXIV* 21 *ἐπισημασίαν — ὥραν*, XXIX* 6—9 *ἦν δὲ — ἐλθεῖν*, XXXI* 5 *ὡς — Νηρηῖδες*, XXXVI* 5 *ἱστορεῖ — Ἀνδρομέδᾳ*, deinde XL Rob. p. 186, 12—18 *ἔχει δὲ καὶ — θύρσον*. In brevius contraxit y fabulas XXVI et XXXIII Rob. p. 168. 169, 25 (de cane Orionis)*). Maximi autem momenti est stellarum catalogus fabulae II Rob. p. 58. 59, 13 *reliquae autem duae* etc. (habet y, om. ep): nam z non solum haec habet, sed etiam antea (ut in I et III) doctum, sed non iam intellegibile caput de sideris positione: atque cohaeret enuntiatum, cuius initium adscripsi, cum hoc capite astronomico artissime; qui ergo factum esse putabimus, ut et BP et Hyg, suo Marte uterque, nihil nisi huius unius capitis finem conservaret? Dixerit quis, quaecumque z et ep plura habent, interpolata esse; quamquam videat, quomodo hoc demonstret: non tamen eadem praesto est explicatio, si BP et Hyg eisdem interpolationibus laborant; et equidem complures suspicor inveniri, sed satis habeo eam referre, de qua nemo erit qui dubitet: III (infra C 4) enim Draconis stellarum catalogus ad Arati exemplar mutatus est**). Non erat in animo omnia afferre, cum quae attuli satis esse sperarem.

Sed omnino cum z tam multa, quae ep omisit, cum y communia habeat, si z non cum y cohaeret, non iam de Catasterismis ipsis et Catasterismorum aliqua e p i t o m a agitur. Quae cum ita essent, non amplius mihi videbatur cunctandum denuo atque accuratius quaerere, quomodo z ep y inter se cohaererent. Aliter enim, quid in Catasterismis fuerit, nunquam certo sciemus. Nam ea frustula, quae unius recensionis sunt propria, utrum interpolata an genuina sint, facilius cognoscemus, si ea recensio cum una e ceteris communem habet fontem, quam si sola per se stat. Deinde ex eis, quae z y habent, ep omisit, summa Roberti in restituendis Cataste-

*) Ultima dubito num sit interpolata.

**) Nonnullis locis, ubi in Rob. editione BP et Hyg inter se discrepant, quae ex Hyg attulit Rob., non sunt ad Catast. referenda; velut VII Rob. p. 73, 19—20 *itaque — Orion*, XXX Rob. p. 157, 6—9 *itaque — finxerunt*, XL Rob. p. 185, 5—7 *pietate — numeraretur*, XLIII Rob. p. 195, 15. 16 Saturni, 23. 24 Herculis, p. 197, 2. 3 Junonis mentio. Quae Hyg habet Rob. XIV p. 113, 6—8 (*etsi nonnulli — Hyades essent V*) e communi fonte y p o s s u n t provenire, si, quae BP antea habet Rob. p. 110, 24 (*Myrtilus autem — dicit*), genuina sunt. Ceterum hoc ut nimis incertum in C omisi.

rismis argumentationi accedit fides, si z ex alio atque BP Hyg fonte fluxit, sin ex eodem, nihil ad hanc rem recensione z efficitur.

Sed ut tandem ad propositum veniamus, utar ad recensiones distinguendas praeter lacunas etiam corruptelis. Qua ratione haec inveni:

A. z cum ep y comparatur.*)

1—3. I—III M. p. 183. 186. 189 de Ursarum et Draconis positione caelesti**).	om. ep y, sed 2 fortasse legit y, cum habeat extrema.
4. V* 12 *τοῦ στεφάνου*	om. ep y
5. V* 14 *συνεδόκει δὲ καὶ τοῖς θεοῖς****)	om. ep y, sed ep om. etiam, quae praecedunt.
6. VI* 4. 5 *διὰ τὴν κεραυνοβολίαν δοκεῖ αὐτῷ τιμὴν ἀπονεῖμαι ταύτην*	*εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν* ep y
7. VIII* 3—5 a) *ᾤκησε δὲ περὶ τὸ Λύκαιον φθείραντος αὐτὴν Διός·*	a) om. ep y
b) *οὗ προσποιησάμενος ὁ Λυκάων τὸν Δία ἐξένιζεν,*	b) *προσποιησάμενος* et *τὸ βρέφος* om. ep, y utrumque legisse videtur (*infantem* BP, *προσπ.* autem latet in *cum alia carne* Hyg, *cum exitio* BP).

*) Ex capitum ordine in ep y diverso cave quidquam concludas, nam ut recensioni z utique affines sunt ii libri, qui eundem ordinem sequuntur, ita, cum recensionis z librarium suo Marte invertisse ordinem fingi possit, ei libri, qui ab hoc ordine discedunt, non debent ex alio fonte fluxisse. Sed ne stellarum quidem catalogis multum iuvamur; qui in T omnes fere desunt, in l temere sunt saepe mutati, neque hoc in graeco libro factum esse verisimile est.

**) cf. Böhme Rh. M. XLII [1887] p. 298 ss., diss. meam Hermes XXXIV [1899] p. 265. 270.

***) Vix deesse potest, cum ipse Theseus non potuerit coronam inter sidera referre.

c) *ὥς φησιν Ἡσίοδος**).	c) om. ep y
b) *καὶ τὸ βρέφος κατακόψας παρέθηκεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν.*	
8. IX M. p. 201 a 1 (*Hesiodus*) *in Operibus***)	om. ep y, sed y om. etiam, quae sequuntur.
9. XV M. p. 214, 18—20 *inter medium autem septentrionalis circuli et aestivo solstitio hic aquilonius vocatur sic****).	om. ep y, sed ep om. etiam, quae praecedunt.
10. XVI M. p. 215 a 16 *unde, ut dictum est*†), *inter astra ponitur iuxtra alterutrum.*	om. ep Hyg; potest hoc vel aliquid tale lectum esse a BP: *ob quam rem longe habitus eorum diversus est* (Rob. p. 116, 7).
11. XVIII* 11. 12 *ἕως μέν τινος κρύπτειν, ἐπειδὴ δὲ καταφανὴς ἦν*	om. ep y
12. XXII* 14. 15 *ἐν ᾗ προείρηται διασκευῇ*††).	om. ep y
13. XXIII M. p. 229, 1—7 Arati de obscuritate septimae Pliadis versus (haec l, de z vide p. XII adn.**)).	om. ep y
14. XXIII M. p. 229, 7 *alii vero quidam* (*qui iam* codd.) *putant fugiens prae timore Orionis.*	om. ep y. Totius capitis ordo plane alius apud z Av. (v. 582—600), alius apud ep y Ov. (Fast. IV 169 ss.)†††) schol. Σ 486:

*) Hanc quoque fabulae partem ut Hesiodeam in Catast. ferri demonstravi in dissertatione inaugurali (Mythographische Untersuchungen über griechische Sternsagen München 1896) p. 36 s., cf. Wochenschrift f. kl. Philol. 1897 p. 1430.

**) cf. Rob. p. 82 adn. et schol. Ar.

***) Cf. Herm. XXXIV p. 260, 8.

†) Agitur de Cassiopea inter Cepheum et Andromedam constituta; *ut dictum est* ad „Catalogos" rettulerim, ut in quibus Cepheus et Andromeda (et Perseus) ante Cassiopeam tractati essent.

††) Agitur de Persei sideris ἅρπῃ et de eius capite obscuro ut κυνῇ velato.

†††) De Hyg et schol. Ar. Rob. p. 136 s. 1—13 cf. diss. p. 15, de Ovidio diss. p. 29.

z Av.: 1. de Electra Orionem fugiente (Av. aliquanto plura habet quam z),
2. de Electra Troiae interitum lugente,
3. de Merope Sisyphi*) uxore (**omissis** ceterarum Pliadum nominibus ac viris)**),

ep y etc.: 1. de Pliadum viris,
2. de Electra Troiae interitum lugente (2 ante 1 schol. Σ 486; om. ep BP)***).

15. XXIV* 11 *ὑφ' οὗ ἦν δεδοξασμένος*	om. ep y, sed in y (BP) inde explicatur illud *neglegentius Liberum colere coepit* (Rob. p. 140, 5): in y ut in z fuit *οὐκέτι ἐτίμα*†)
16. XXV* 3 *'Ράμνον* z	*'Ραμνοῦντα* ep y
17. XXVI M. p. 235 a 19. 20 *inter astra autem putatur certum esse*††). (Etiam quae sequuntur, ab ep diversa sunt).	om. ep y, sed in y tota haec fabula contracta est.
18. XXIX* 8. 9 *καὶ ἐπὶ τούτου Ἄβαρίν τινα φερόμενον ἐλθεῖν*†††).	om. ep y, sed y om. etiam, quae praecedunt.

---

*) In *Ippodamia* (l) latet *δαμεῖσα*.

**) Haec non solum in l, sed etiam in z omissa, Arati versus 262 s. in initio capitis inserta fuisse inde concluserim, quod in Ar. Lat. (M. p. 228, 12) hi versus desiderantur; quam lacunam e scholiis interpositis explicari monuit Maasius (in adn.).

***) Arati in Theopropum carmen laudant schol. Σ 486, schol. Ar., z, om. Hyg.

†) Thiaso saepe adnumeratur Orpheus; cf. Roscheri Myth. lex. I 1 p. 1051.

††) Quid sit, non assequor.

†††) Hoc loco nova quaedam e z lucramur; nam ex eo sequitur non laudatum esse Heraclidem Ponticum in Catasterismis propter fabulam de Cyclopibus

19. XXX* 2 *οὗτος ἐκόμισε Γανυμήδην κτλ.*	*οὗτός ἐστιν ὁ Γανυμήδην ἀνακομίσας εἰς οὐρανὸν κτλ.* ep y
20. XXX* 3 *ἕτερον*	*πρότερον* ep y
21. XXXII M. p. 247 a 15 *Neptuno* (idem schol. G)	*'Ηφαίστῳ* ep y
22. XXXII M. p. 248 a*) 14 *pellente illum contra Latonem adveniens ille percussit eum et***)	om. ep BP (haec et quae praecedunt om. Hyg); quid BP legerit, non satis constat, cum nihil habeat nisi *qui poenas magniloquentiae eius exigeret* (Rob. p. 164, 2).
23. XXXII M. p. 249 a 25 *et supervidetur nitida una* (stellarum summa 18)***).	om. ep y, stellarum summam habent 17.
24. XXXIV* 6. 7 *τὸν δὲ αὐτὸν τρόπον καὶ Ἀρχέλαος ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσι ταῦτα δηλοῖ.*	om. ep y (de z cf. 27).
25. XXXVIII* 10. 11 *τελείαν περὶ τοῦ συμπτώματος τιμήν* T	om. ep y l: interpolatio codicis T propria.

---

ab Apolline interfectis et de sagitta apud Hyperboreos abdita posteaque repetita: A b a r i n narraverat Heraclides sagitta illa advectum esse (*ἐλθεῖν*, non *περιελθεῖν*), non, ut Herodotus IV 36 et Lycurgus (Sauppe, Oratores Attici II p. 271) voluerunt sagittam pro signo divinae legationis ferentem per totam terram vel per totam Graeciam esse vagatum. Sed quo advectus est? Videtur Heraclidi convenire cum Hecataeo Abderita (Diod. II 47, 5): *ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν 'Υπερβορέων Ἄβαριν εἰς τὴν 'Ελλάδα καταντήσαντα τὸ παλαιὸν ἀνασῶσαι τὴν πρὸς Δ η λ ί ο υ ς εὔνοιάν τε καὶ συγγένειαν;* hi igitur ex Hyperboreis Delum perlatum esse Abarin tradiderunt. Ceterum ne nunc quidem temere coniectandum Heraclidis *Περὶ δικαιοσύνης* libros eosdem atque *Ἄβαριν* fuisse (cf. O. Voss, De Her. Pont. vita et scriptis, Rostock 1896 p. 42. 55—58).

*) In eadem fabula ex l BP in Catast. inseras:

BP (Br. p. 93, 11) *quorum contra magnitudinem stellae quoque eorum amplissimae sunt. ceterique auctores de eis idem proferunt.*	l *maxime autem inter astra factus. de hoc verius plurimi testificantur.*

**) = *ἐπείγουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν Λητώ· ὁ δὲ προσελθὼν ἀνεῖλεν αὐτὸν καὶ* . . .; hoc in narratione a ceteris tradita desiderari videram diss. p. 26 s., suppleveram ex Ov. (Fast. V 541 ss.), qui in „Catalogis" hoc legit.

***) Hic numerus est Hipparcheus, cf. Herm. XXXIV p. 253, 20. 21.

26. XXXIX* 4. 5 *ἔχοντος τοῦ πυρὸς κάλυμμα, ὅπως μὴ ἴδωσι τὴν τοῦ κεραυνοῦ δύναμιν**).	om. ep y, sed ep om. etiam, quae praecedunt.
27. XLI* 13. 14 *καὶ Ἀρχέλαος δέ φησιν ὁμοίως ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσιν***).	om. ep y
28. XLII M. p. 271 a 7 *propter quod et circa Orionem oritur et occidit****).	om. ep y†).

B. **ep cum z y comparatur.**

1. VII Orion Dianae tentator; cf. Rob ad h. l.	Orion Dianae amicus z y

---

*) Cf. schol. Ar. Rob. p. 182, 7. *Αἴτιον* est, quo explicatur, cur in turibulis operculis utantur homines: scatent „aetiis" Titanomachiae fabulae siderales.

**) 24 et 27 interpolata esse credo; moveor autem enuntiatorum forma; nam cum antecedentibus obiter coniuncta sunt. Archelaum in commentariis Arateis etiam alio loco commemoratum fuisse coniecit Maassius ad Achillis fr. 6 Comm. in Ar. rel. p. 79, 6. 7 adn.

***) Vide, nonne z (= *διὸ καὶ περὶ τὸν Ὠρίωνα ἀνατέλλει καὶ δύνει*) interpolatus sit; nam antequam z innotuit, ea secundum Eratosthenem (sed perperam) mihi quidem videbatur similitudo Antecanis cum Cane dici, quod utriusque prima stella clara esset.

†) Sunt quidam loci, qui ad quaestionem nostram facerent, nisi aut ep aut y totam ubi inveniuntur fabulam omisissent, velut

VII M. p. 196, 10 *quod Terra audito hoc mirata est* l	*Jovem autem utriusque animum miratum* Hyg
XVII M. p. 217, 19 *in pedalium de summitate manu nitidas duas* l	*in bracchio unam, in manu alteram* Hyg ∽ BP
(= *ἐπὶ τοῦ πήχεως* [cf. M. p. 233,1] *ὑπ' ἄκρας τῆς χειρὸς β' λαμπρούς*)	(= *ἐπὶ τοῦ βραχίονος α', ἐπὶ τῆς χειρὸς α'*)
XXIII M. p. 229,8 *Aratus autem „in Divinis"* l (cf. schol. Ar. p. 391, 21, schol. Σ 486)	Hyg habet fabulam, nomina om.; fabulam quoque om. BP ep.
XXVIII M. p. 241 a 7 *Centaurus autem, ut praediximus, non est* l	*quod Centaurus duplex sit* BP (cf. Herm. XXXIV p. 275).

2. VII Rob. p. 74, 7 *προηγεῖται**) *μὲν ἐν αὐτοῖς πάντων φαιδρότερος ὢν ὁ ἐπὶ τῆς βορείας χηλῆς λαμπρὸς ἀστήρ.*	om. z y
3. VIII* 7 *τῆς ὠμότητος αὐτὸν μυσαχθείς*	om. z y
4. IX Rob. p. 82, 14 *ἀλλ' εἰς τὰ ὄρη ὑπεχώρει*	om. z y, sed z om. etiam, quae praecedunt.
5. IX Rob. p. 84, 12 *οἱ δὲ Ἶσιν***)	om. z y, sed z etiam Atargatin om.
6. XII Rob. p. 96, 11—13 (cum adn.) *ὅθεν καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἔσχεν, ὡς ἔνδοξον ἔργον πεποιηκώς. οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῇ Νεμέᾳ ὑπ' αὐτοῦ φονευθείς.*	om. z y, sed z om. etiam, quae praecedunt.
7. XIV Rob. p. 112, 2 *ὃς δὴ ὑπεναντία ἕρπει καθ' ἑαυτὸν ἔχων τὴν κεφαλήν.*	om. z y
8. XIX* 3 *τῆς μητρός*	om. z y

9. XX* 3 in capitis initio enuntiatum causale, quod habent z y, abiit in absolutum.

10. XXII Rob. p. 132, 17 adn., Ol. p. 27, 1 *ἔχουσα ε'*	om. z y
11. XXV* 3, Rob. p. 142, 12 *Νεμέσεως ἐρασθῆναι, ἐπεὶ αὐτὴ πᾶσαν ἤμειβε μορφήν, ἵνα τὴν παρθενίαν φυλάξῃ, καὶ τότε κύκνος γέγονεν· οὕτω καὶ αὐτὸν ὁμοιωθέντα τῷ ὀρνέῳ τούτῳ ...* ***)	om. z y

---

*) *Προηγεῖσθαι* in Catast. alio loco non invenitur (sed *ἡγεῖσθαι* cap. II).

**) Cf. Av. v. 282; neque tamen Avieni testimonio genuinus esse locus demonstratur, cf. cap. III.

***) Claudicat enuntiatum, *ὁμοιωθέντα* repetitur; mirum etiam, quod locus,

12. XXV* 4 ἐκκολαφθῆναι καὶ	om. z y
13. XXVIII Rob. p. 152, 30 ὅλων φανερῶν*)	om. z y
14. XXIX* Rob. p. 154, 6—10 = ed. mea adn. ad l. 5**)	in z y haec fabula varium in modum mutilata. z fortasse idem legit, quod habet ep.
15. XXX* 2. 3 ἔστι δὲ ἐν τοῖς ἄστροις, διόσον καὶ πρότερον, ὅτε	ἦν δὲ καὶ πρότερον (ἕτερον z) Διός· ὅτε γὰρ z y
16. XXX* 11 Rob. p. 156, 24 καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἐν οὐρανῷ τιμῆς ἀξιωθῆναι	om. z y, κατηστερισμένον, quod antecedit, legerunt l Hyg (om. T BP).
17. XXXII Rob. p. 164, 15—23 de Orione Dianae tentatore.	om. z y***); cf. B 1. Herm. XXXIV p. 264 adn. 3.
18. XXXIII Rob. p. 170, 14—17 in stellarum catalogo narratur stellas maximo candore praeditas Sirios adpellari.	hoc in z y in fabulari parte legitur, in z BP post Amphidis fabulam, in fine totius capitis apud Hyg†).
19. XXXV Rob. p. 174, 15 οὔσης ἐν τοῖς θεοῖς	om. z y, sed y om. etiam, quae praecedunt.
20. XXXVII* 5 δικαιότατον ep	δικαιότερον z y

ubi res gesta est, infra demum commemoratur; interpolatum esse cognovit Ol. Studi italiani di fil. class. V [1897] p. 21. Hac re vides egregie confirmari O. Rossbachii argumentationem (Roscher Myth. Lex. s. v. Nemesis III 1 p. 119), qua iniuria Wilamowitzium (Hermes XVIII [1883] p. 262 adn. 1) Rhamnuntis mentionem ad Cypria referre contendit; iam enim Catasterismis nihil est cum Cypriis, omnia e Cratino hausit Eratosthenes.

*) Cf. Herm. XXXIV p. 275.

**) Partim interpolata.

***) Nolo reticere, quae in BP in fine totius capitis exstant, ad hanc fabulam referri posse, si deleto *originem* ita leges: *inlationem in astris similem* (scil. ei, quam scholiastae opinione Aristomachus refert, = ep) *refert Hesiodus.*

†) In „Catalogis" horum verborum locus fuit ante Amphidis fabulam, nam Amphis de ortu Sirii stellae, non Canis sideris agit; stella enim est, non sidus, quod pestiferum putabant veteres.

21. XXXVII Rob. p. 178, 14 adn. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς α'*)	om. z y
22. XXXVIII Rob. p. 180, 26 ὧν τοὺς ἐπὶ τοῦ ῥύγχους λαμπροὺς γ'	om. z y
23. XXXIX Ol. p. 45, 11 adn. ἐπὶ τῆς ἐσχαρίδος α' (et τοὺς πάντας γ')**)	β' et δ' z y, qui numerus est Hipparcheus, cf. Herm. XXXIV p. 253, 18. 19.
24. XLI* 8 πεπανθέντων	ἐπιτελεσθέντων z y
25. XLII* 2 adn. Προκύων δὲ λέγεται ὡς πρὸ τοῦ Κυνὸς	om. z y
26. XLII Rob. p. 192, 17 καὶ δύνει***)	om. z y
27. XLIII Rob. p. 196, 4 τούτων.	om. z y

C. y cum z ep comparatur.

1. II Rob. p. 56, 12 Ἀγλαοσθένης	Ἀγασθένης z ep
2. II Rob. p. 58, 1 Cynosura quoque praeter Helicen nominatur†).	om. z ep
3. III Rob. p. 60 s. 26 de Dracone a gigantibus Minervae obiecto.	om. z ep
4. III Rob. p. 62, 15 in capite V, in corpore X stellas Draconi tribuit y††);	in capite III, in corpore XII z ep.

*) Interpolatio, cf. Herm. XXXVII p. 278 adn. 2.

**) Etiam in capp. IX et XXXVII in ep summa mutata est interpolatione recepta (cf. Herm. XXXIV p. 270 adn. 2).

***) Interpolatio, ut videtur, ex A 28 orta.

†) Cf. Rob. ad h. l.

††) Ex Ar. v. 56. 57, cf. Rob. ad h. l.

5. V* 3 *Διᾳ* y	*Ἴδῃ* z ep
6. VI Rob. p. 70, 19; 71, 13 anguis stellae enumerantur.	om. z ep*)
7. VIII* Rob. p. 76. 77, 8 de Ursae maioris et Bootis positione.	om. z ep, sed in ep etiam quae praecedunt mutilata sunt.
8. IX Rob. p. 82 s. de aurea aetate bellis, navigio, agrorum cultura vacante.	om. z ep, sed z inde a *Δίκην αὐτὴν ἐκάλουν* om. omnia.
9. X Rob. p. 86, 9 *qui salutares sunt adpellati* BP (om. Hyg)**)	om. z ep
10. X Rob. p. 86, 20 de Zetho et Amphione BP (om. Hyg)***).	om. z ep
11. X Br. p. 68, 16 de stellis, quae post Geminos sunt BP (om. Hyg)†).	om. z ep
12. XI Rob. p. 90 s. de Asinis et Priapo††).	om. z ep, sed z (XI* 2) significat se idem legisse.
13. XII Rob. p. 98 s. de virginibus Lesbiis†††).	om. z ep
14. XIV* Rob. p. 106 s. 13 de Tauro *ἡμιτόμῳ*†*) et orientem spectante.	om. z ep
15. XIV* Rob. p. 106 ss. Hyadum nomina et fabula ex Pherecyde†**).	om. z ep; z (XIV* 9. 10) paullo plura habet quam ep, sed particula *μὲν* l. 8 docemur num-

*) In ep fuit: *τοῦ δὲ ὄφεως ἐπ' ἄκρας κεφαλῆς β'· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπὶ τῆς σπείρας τοῦ δράκοντος* (cod. S Ol. p. 8, 18 adn.; cui codici nihil est cum z); in z: *οἱ δὲ λοιποὶ — δράκοντος* et *τοὺς πάντας κγ'*.

**) Cf. Ov. Fast. V 720. Rob. p. 21. diss. p. 35 adn. 1.

***) Cf. Rob. p. 21.

†) Cf. Herm. XXXIV p. 260.

††) Cf. Av. v. 385.

†††) Cf. Rob. p. 5.

†*) Cf. Ov. Fast. IV 718.

†**) Ad. 15—18 cf. schol. Σ 486. Ov. Fast. V 165 ss.

	quam plus quam illud unum enuntiatum in z exstitisse.
16. 17. ib. Hyadum veriloquia duo BP (om. Hyg)*).	om. z ep
18. ib. p. 110 s. Hyades (et Pliades) Hyantis sorores.	om. z ep
19. XIX* 8 *Colchos* BP (om. Hyg)	*εἰς τὸν Εὔξεινον κόλπον* z, *εἰς τὸν Ε. πόντον* ep
20. XIX* 9 adn. *arietem immolasse pellemque eius auream Jovi sacrasse* BP ∽ Hyg**)	om. z ep
21. XXII* 4 adn. *rege insulae Seriphi* BP (om. Hyg, cum aliena immisceret).	om. z ep
22. XXII* 7 *τρεῖς****)	*ἃς* z ep
23. XXIV* 15 *bacchas*	*Βάσσαρας* (sic) z *Βασσαρίδας* ep†)
24. XXIV* 18. 19 *ἔδωκαν Μουσαίῳ* BP††) (Hyg: *quo maxime potuerant beneficio*, quod propius ad z ep accedit)	*οὐκ ἔχουσαι, ὅτῳ δώσειαν* z ep
25. XXIV Rob. p. 142 s. 2 *in cacumine cornuum singulas* BP ∽ Hyg (= *ἐφ' ἑκατέρου πήχεως ἀκρωτηρίου α'*)	*ἐφ' ἑκατέρου πήχεως α', ἀκρωτῆρι ὁμοίως* (om. z) *α'* z ep
26. XXV* 5 *Cratinus* BP (om. Hyg)	*Κράτης* z ep
27. XXVI Rob. p. 146 s. 11 *sed aquae effusio fit ex stellis*	*ἡ δὲ ἔκχυσις τοῦ ὕδατός ἐστιν ἐξ ἀριστερῶν ἔχουσα ἀστέρας β',*

*) Ad 16—18 cf. schol. Ar., cf. etiam Rob. p. 21.

**) Cf. schol. Ar. Rob. p. 124, 17. Böhme, Rh. M. XLII [1887] p. 305. diss. p. 10; cf. etiam, quae infra in cap. III de schol. Ar. disputavi.

***) Recte; non desideratur nomen (schol. Germ. G interpolata sunt ex Isid. Orig. XI 3, 29 p. 371 Lindem.).

†) *Bassaridum* Av. v. 627.

††) Cf. schol. Ar. Rob. p. 140 p. 10.

	XXXI (*XXX* Hyg)*) *ex quibus clarae duae, ceterae obscurae* BP ∽ Hyg	*οἵ εἰσι λαμπροί, οἱ δὲ λοιποὶ ἀμαυροί* z ep**)
28.	XXVII Rob. p. 150, 2 *in naso unam claram . . . sub collo unam* BP ∽ Hyg	alterum om., (*ἐπὶ*) *τραχήλου γ'* z ep
29.	XXVIII Rob. p. 150, 13 *bipes* BP (om. Hyg)	om. z ep
30.	XXVIII Rob. p. 152, 26 *navis* BP (om. Hyg.)	*τοὺς . . λοιποὺς* z ep***)
31.	XXIX* 4 adn. *quod eo telo Aesculapius ab Jove esset interfectus* BP ∽ Hyg	*δι' Ἀσκληπιόν* z ep
32.	XXIX* Rob. p. 155, 8 *cum frugibus, quae eo tempore nascebantur* Hyg (om. BP, qui totam fabulam contraxit).	*μετὰ τῆς καρποφόρου Δήμητρος* z ep†)
33.	XXX* 7 *Ἀγλαοσθένης*	*Ἐρατοσθένης* z ep
34.	XXXI Rob. p. 161 de Tyrrhenis naviculariis Hyg (om. BP).	om. z ep
35.	XXXIII Rob. p. 170, 12 Sirius Isidis stella BP, Hyg II 35 p. 74, 9 Bunte††).	om. z ep

*) Numerus scrupulum movet, cum Ptolemaeus 20 stellas aquae tribuat.

**) *Effusio autem aquae fit* [*dextra*] *laeva*[*que*], *in quo duae splendidae sunt, ceterae vero planae* l; *οἱ — ἀμαυροί* om. ep.

***) Cf. Herm. XXXIV p. 274.

†) *Δήμητρος* corruptum esse cognovit Rob. (cf. etiam O. Crusium apud Roscher, Myth. Lex. I 2 p. 2809 adn.), non legit Hyg. Mihi videtur interpolatum esse; fuit autem *καρποφόρου καλάμης* (*πυρῶν καλάμη* Her. IV 33; inde Callim. hymn. IV 283. Paus. I 31) vel *ἀμάλης;* nam agitur de manipulo eodem, quem in aliis fabulis virgines Hyperboreae traduntur Delum pertulisse. Quin etiam Abarin Herodoti (IV 36) vel potius Aristeae (Roscher I 2 p. 2814), cum has aristas possideret, *οὐδὲν σιτεόμενον* terras peragrasse putaverim (de Apolline *καρπῶν δοτῆρι* cf. Roscher I 2 p. 2832 N. 57).

††) Cf. schol. Ar. p. 366, 18.

36.	XXXIII Br. p. 95, 15 de stellis, quae post Canem sunt BP*) (om. Hyg).	om. z ep
37.	XXXVII Rob. p. 178, 13. 179, 7 *καλεῖται* y (*vocatur* BP, *adpellatur* Hyg)	*φαίνεται* z ep
38.	XXXVIII* 4 CANBISI *in* — (= *Βαμβύκην*) BP (om. Hyg)**)	*Βοεκμύκη* z *βοββύκων* ep
39.	XXXVIII Br. p. 99, 5 de stellis, quae post Piscem sunt BP***) (om. Hyg).	om. z ep
40.	XL* 2 *ὁ Κρόνου καὶ Φιλύρας*†)	om. z ep
41.	XL Rob. p. 187, 11 *et inter utrosque pedes I* Hyg (om. BP)	om. z ep, sed ep etiam plura om.
42.	XLI Rob. p. 191, 20 *infra ansas alias duas obscuras* Hyg (om. BP)	om. z ep, sed z etiam plura om.
43.	XLII* 4 *Ἄρκτος* BP (om. Hyg)††)	*Λαγωός* z ep
44.	XLII Rob. p. 192, 14 (Ol. p. 50 b 13) *est* (quamquam incerta lectio) BP (om. Hyg)	*ἀνατέλλει* z ep
45.	XLII Rob. p. 192, 17 *ante* (= *πρότερος*?) BP (om. Hyg)	*πρῶτος* z ep
46.	XLIII Rob. p. 194 s. Phaenontis fabula.	om. z ep†††)

*) Cf. Herm. XXXIV p. 261.

**) *Bombicii* (*pisces*) Av. v. 542.

***) Cf. Herm. XXXIV p. 261.

†) Cf. Nig. Fig. Br. p. 90, 16.

††) Cf. schol. Ar.

†††) Phaenon in z ep *μέγας* dicitur falso; om. y.

47. ib. Phaethontis fabula*).	om. z ep, quorum uterque etiam *υἱοῦ*, quod deesse nequit, om.
48. ib. Pyroentis fabula.	om. z ep
49. ib. Rob. p. 196 s. Phosphori fabula.	om. z ep
50. ib. Rob. p. 194, 26 *igneum colore* BP (om. Hyg)	*τὸ χρῶμα ὅμοιος τῷ ἐν τῷ Ἀετῷ* z ep**)
51. ib. Rob. p. 196, 10; 197, 13 *Φωσφόρος καὶ Ἕσπερος* (recte)	*Ἑωσφόρον καὶ Φωσφόρον* ep, quod in *Luciferum vocant, eo quod mane oritur*, l latere puto***).
52. XLIV Rob. p. 198, 32 de Circulo lacteo ex Opis lacte orto†).	om. z ep

---

*) Phaethon *οὐ μέγας* audit in ep falso; om. z y. Quod in Catast. Phaenon Jovi, non Saturno, Phaethon Soli, non Jovi attribuitur, inde reor factum esse, quod Eratostheni, cum sua quodque sidus fabula esset ornaturus, Phaethontis, Solis filii, fabula sponte se obtulit; ideo alteram fabulam, qua Jovis stella celebratur, ad Phaenontem transtulit; quam apud Heraclidem omnino non fuise sideralem forsitan recte statuit Wilamowitzius (Herm. XVIII [1883] p. 421 adn. 2).

**) Cf. Herm. XXXIV p. 276 s.

***) In 43—51 z ep prorsus eundem textum exhibent.

†) De ea Circuli lactei etymologia, quam Hyg solus habet (cum Achille), nolo iudicium ferre; cf. Herm. XXXIV p. 267. — Sunt, quae haud scio an desideres; velut IV Rob. p. 64, 3; 65, 7 *ut refert Panuasis Heraclea* apud y solum legitur; sed vide, nonne idem lateat in l (M. p. 191 a, 2) *historialiter dicitur hunc magis superasset Hercules*; legit Panyasidis nomen Av. (v. 175). XIII* 9, ubi in y legitur Myrtilum *a patre* astris esse inlatum, dubius sum, quid fuerit in z *(δι' Ἑρμοῦ γεγονέναι)*. Deinde (cap. XXXII) in z *Ὑριεύς* fuisse vocabulo *iniuriam* M. p. 249, 2 evincitur, BP habet *Caubrisa*, Hyg *Catrea*; sed ep hanc fabulam omisit, neque iam Nonno et schol. ε 121 uti audeo (cf. diss. p. 19. Herm. XXXIV p. 264 adn. 3).

III.

Omnia fere, quae collegeram, proponenda esse putavi, ut, si quis legeret, omnia posset examinare; si quid me fugit, si non prorsus aequaliter rem tractavi, veniam peto, cum inter alias curas haud mediocres brevissimo temporis spatio hic libellus mihi conscribendus fuerit. Sequitur autem ex omnibus his locis primum, id quod neminem antea dubitasse arbitror, nullam harum recensionum ex alia fluxisse. Num earum duae ex eodem fonte fluxerint, si dispicere volemus, vastam congeriem oportebit digerere.

Atque primum quidem (I) omnes singulorum vocabulorum corruptelas, quas una recensio traxit, non amplius respiciemus; sunt autem A 16. 20. 21. B 20.

Deinde (II) eis locis non amplius utar, qui num re vera unius recensionis proprii sint, dubium est, quod in altera ceterarum exstant quaedam particulae, unde hanc eadem legisse possit concludi: A 10. 15? B 17? C 12. 45.

Tum (III) eicienda videntur, quaecumque eo dubia sunt, quod lacunae in ceteris recensionibus non eaedem sunt, sed earum altera plura omisit; quod cum accidit, idem frustulum in utraque casu omissum esse fingi potest: A*) 5. 7 b. 7 c. 8. 9. 17. 18. 22. 26. B 4. 5. 6. 14. 19. C 7. 8. 41. 42.

Tum (IV) ea missa faciam, quae interpolata videntur esse (interpolata autem hic dico, quaecumque librarius sua sponte mutavit): A 4. 6. 7 a? 13. 19. 23? 24. 25. 27. 28? B 1. 2? 5? 6. 7. 8? 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. (17)**). 19. 21. 23. 24. 25. 26. 27. C 4. 20. 24. 35. 43. 50. His adiungo (V) aliquot locos ex C, qui quamquam mihi genuini videntur, ab aliis fortasse ideo in dubitationem vocabuntur, quod a BP aut Hyg solo traditi

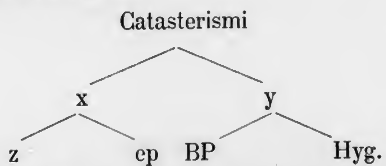
---

*) De A 2 cf. supra p. IX.

**) Si y eadem habuit, B 17 non iam huc facit, sed ad (II) referendum est.

sunt; nec tamen omnes eiusmodi locos hic adferre volui; potest autem dubitari de C 9. 10. 21. 29. 34. 42. 44.

Jam summam faciamus! Non addubitavimus aut saltem non utique exclusimus A 1. 2. 3. (7 a). 11. 12. 14. (15). 23. (28). B (2). 3. (8). 18. 22. C 1. 2. 3. 5. 6. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 22. 23. 25. 26. 27. 28. 30. 31. 32. 33. 36. 37. 38. 39. 40. 46. 47. 48. 49. 51. 52. Vel si multitudinem consideraveris, y pro se stare concedes; accedit, quod sexies (C 1. 5. 26. 33. 38. 51)*) y veras nominum propriorum formas servavit, cum in ep z — plerumque eundem in modum — corrupta essent; textus haud dubie corruptus in ep z fertur C 6. 22. 25. 27. 28. 30. 32. 37. Dixerit quispiam — nam de secundo p. Chr. n. saeculo agitur — haec a bono quodam grammatico esse correcta. Sed quid, quaeso, de tot aliis locis faciamus, ubi y non solum praestat, sed plura habet? Quis est, qui haec omnia casu quodam in z simulque in ep excidisse arbitretur? Itaque z et ep e communi fonte fluxisse debent, atque hoc stemma proponendum est:

Sed quomodo illos recensionum z et ep locos explicabimus, quos illarum utraque sola habet? An omnes iam spurios ducemus? Iterum eos examinemus! Primum igitur tenendum duobus locis (A 14. B 18) de ordine agi: eum a recensionum z et ep librariis mutatum esse facile concedes; deinde loci A 1—3 (ut 9) ideo facile omitti poterant, quod vix erant intellegibiles; eidem in extremo capite leguntur, ubi facilius omitti poterant, quam si medio capiti fuissent interpositi; cadit hoc etiam in A 12 (5. 24. 27). B 2. 22. (6. 17) (sed unus vel alter horum locorum interpolatus fuerit)**). Deinde in A et B nonnulla brevia exstant enuntiata, quae nihil ad rem faciunt ideoque casu bis possunt omissa esse, ut A 15. B 3. 8***); ea vero, quae restant, maximam partem eiusmodi sunt, ut

*) In C 19 in ep z glossema videtur inrepsisse, C 23 ep z praetulerim.

**) In extremis capitibus leguntur C 11. 13. 36. 39.

***) C 21. 40 (utrumque aliunde sciri poterat).

tuo iure dubites, num sint genuina. Nam novi nihil prorsus adferunt, verba solum addunt; de A 7 a. 23. 28. B 2 iam supra dubitavi; de A 11 ceteris perpensis non iam verba faciam*).

Sed quamvis diversae inter se sint hae recensiones, tamen ex uno omnes archetypo fluxisse facile demonstratur; nam

XXXIII* 3 *δράκοντος* pro *ἄκοντος* habent z ep BP (om. Hyg),

XIII* 6 lacuna exstat in z ep, sed quod desideratur *εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν* ne Hyg quidem legit (mutata haec in BP),

XXXIX* 7 *ἔν τε τοῖς ἀγῶσι καὶ ἐν τοῖς ὀμνύειν βουλομένοις* habent z schol. Ar. (om. ep.): corruptum legit locum etiam BP (om. Hyg),

XLI* 6 *ἐρινεούς*, quod interpolatum est, habent z BP (vidit Ol.).

De hoc autem archetypo non aliud feremus indicium, atque Rob. tulit ante hos viginti annos (p. 33); fuit eius librarius homo ineptissimus. Nam nonnullos locos propagavit, qui mutato genuini operis ordine sensu carebant; nec feliciore manu egit, cum quaedam interpolaret Arati gratia. Nam etsi inepta illa interpolatio Hipparchea (XXIII) ut recensioni y aliena itemque, quae in cap. XVIII* 6. 7 fertur, fortasse non in Catasterismis fuit, tamen propriae sunt Catasterismorum ineptissimae interpolationes capitum IX (Rob. p. 82, 4**) M. p. 201, 9) et XXXVII (cf. diss. p. 42 adn. 1).

Sed haec hactenus. De ceteris, qui Catasterismis usi sunt, paucis res absolvetur. Apud Avienum enim, quae v. 781—796 habet — Eridanum ait *aequor* (i. e. Oceanum) a quibusdam dici, tum Phaethontis interitum narrat — e Catasterismis (XXXVII) non fluxisse apparet (vidit iam Rob. Addenda et Corrigenda ad p. 29): scholia Aratea earum fabularum fontem esse crediderim; quae cum ita sint, A 14 (z = Av. v. 582 — 600) recensio z e scholiis Arateis interpolata esse videtur: itaque recensione z Avienum usum esse hoc quidem consensu probari non potest, quamquam neque Av. v. 251 (Chii insulae mentio = Ar. v. 638) neque Atlantis (A 14) aut Isidis (B 5) mentio aut Asinorum fabula The-

*) Haec omnia pluribus fortasse persecutus sum, quam oportuit; sed initio falsam opinionem amplexus diu haesi, dum tam simplicem rem esse perspicerem.

**) Erravi diss. p. 10 adn. 5; in y exstat paraphrasis versuum Arateorum 100—116. 129—136. Hyg denuo Aratum adisse perperam statuit Rob.

sprotia (C 12) aut „Bombicii pisces" (C 38) huic conexui obstant; possunt haec menda posterioribus temporibus in z inrepsisse; etiam in vv. 206 ss. (VI) et 406—409 (XIII, Capella) Avienus recensionis z exemplari nondum mutilato usus esse potest. Certe Avienus C 23 contra y stat; ideo recensione x eum usum esse crediderim.

Scholia Aratea autem, quatenus cum Catasterismis faciunt, neque cum ep (cf. Rob. p. 25) neque cum y consentiunt; nam C 24 et 43 solus scholiasta BP idem habet ut illa, unde schol. BP e schol. Ar. interpolata esse concluserim, XXXIX* 3 solus Hyg, id quod casu factum esse potest, I Rob. p. 54, 3 autem ne BP quidem, ut Roberto visum est, cum schol. Ar. consentit; BP enim non *νώτων* pro *ὠτίων*, sed *ὤμων* pro *ὤτων* vertit (cf. Hyg *auribus*; similem errorem commisit Hyg Rob. XXXII p. 171, 14). Illud unum autem, ubi schol. Ar. ab y stant contra z ep — C 20, aries a Phrixo immolatus —, si reputaveris in schol. Ar. hanc fabulam solam ferri, in z ep solam alteram, qua aries ipse vellus deposuisse fertur, ita potius explicabimus, ut y e schol. Ar. recepisse interpolationem credamus*). At cum z schol. Ar. in cap. XXXIX* ad verbum consentiunt, item, quae schol. Ar. XXIII Rob. p. 136, 14 de Arati in Theopropum epicedio habent, e z hausta esse possunt**). Itaque fortasse e x hausere. Alias tamen fabulas scholiorum Ar. proprias, quamquam vel Catasterismorum nomen nunc in his scholiis legitur (p. 361, 3), hodie certissime affirmari potest in „Catasterismis" nunquam exstitisse, licet haec frustula ad opus Eratosthenicum utique referenda sint: XL de Jasone (diss. p. 24), XLI Rob. p. 188, 19 *διεκωλύετο ὑδρεύσασθαι* (diss. p. 29 s.), III Cretica fabula, IX versus Hesiodeus. Non est igitur, quod aliter de schol. Ar. statuam, atque feci diss. p. 22, cum in iis et „Catasterismorum" et „Catalogorum" vestigia inveniri conicerem***).

Sed ne de Ovidio quidem nunc, postquam ille de Orione locus (A 22) e medio sublatus est, aliter atque olim iudicabo.

*) Idem vereor, ne C 35 acciderit.

**) Sed cf., quae supra de Avieno disputavi!

***) Possunt igitur, quae schol. Ar. habent C. 20. 35, genuinum repraesentare opus.

Eratosthenis Catasterismorum fragmenta Vaticana.

Praemonenda.

T = Vaticanus graecus 1087 s. XV (contuli).
l = Arati Latini scholia (ed. E. M(aass) Comm(mentariorum) in Ar(atum) rel(iquiae) Berolini 1898 IV, VIII p. 181—297).
Ubi Maassi codd. inter se differunt,
P = Puteanus Parisinus 7886 s. IX,
B = Bruxellensis 10615—10729 s. XII.
z = librorum T et l consensus; etiam ubi nil notavi, l cum T facit.
R = Venetus Marcianus 444 s. XV (ed. Olivieri in „epitomes“ editione et M. Comm. in Ar. rel. p. 573—581).
W = Vaticanus graecus 199 s. XV (contuli).
R et W ut apographa codicis T plerumque neglexi.
ep = Catasterismorum „epitome“ quam vocat Robertus (Eratosthenis Catasterismorum reliquiae ed. C. Rob(ert) Berolini 1878; ultimum edidit A. Ol(ivieri), Mythographi Graeci III 1 Lipsiae 1897).
BP = scholia Basileensia in Germanici Caesaris Aratea (ed. A. Br(eysig) Berolini 1867).
Hyg = Hygini Astronomica (ed. B. Bunte Lipsiae 1875; quae huc faciunt ed. etiam Rob. in Eratosth. Catast. rel.).
y = librorum BP et Hyg consensus.
schol. Ar. = scholia in Arati Phaenomena (ed. M. Comm. in Ar. rel. VI, II p. 334—555).

Signo ( ) inclusi quae ex l,
(( )) quae aliunde addidi,
[ ] quae eicienda videbantur.
Cruce † indicavi corruptelas, quas recensioni z relinquendas duxi,
Asterisco * correcta recensionis z menda, triplici asterisco *** lacunas,
signo ∽ similitudines signavi.
Numeri latini sunt Catasterismorum, arabici codicis T (cf. Proll. I).

V (13). Ol. p. 5. M. p. 192. 573. Rob. p. 66.

Περὶ τοῦ Στεφάνου.

Οὗτος λέγεται ὁ τῆς Ἀριάδνης. Διόνυσος δὲ αὐτὸν εἰς τὰ ἄστρα ἔθηκεν, ὅτε τοὺς γάμους οἱ θεοὶ ἐν τῇ καλουμένῃ † Ἴδῃ ἐποίησαν αὐτοῖς, βουλόμενος ἐπιφανὴς γενέσθαι. ᾧ πρῶτον ἡ νύμφη ἐστεφανώσατο παρ' Ὡρῶν λαβοῦσα καὶ Ἀφροδίτης.

ὁ δὲ τὰ Κρητικὰ γεγραφὼς λέγει, ((ὅτι)), ὅτε ἦλθε Διόνυσος πρὸς Μίνω φθεῖραι βουλόμενος αὐτήν, δῶρον αὐτῇ τοῦτο(ν) δέδωκεν· ᾧ ἠπατήθη ἡ Ἀριάδνη.

Ἡφαίστου δὲ ἔργον εἶναί φασιν ἐκ χρυσοῦ πυρώδους καὶ λίθων Ἰνδικῶν.

ἱστορεῖται δὲ διὰ τούτου καὶ τὸν Θησέα σωθῆναι ἐκ τοῦ λαβυρίνθου ποιοῦντος τοῦ στεφάνου φέγγος· ἐν δὲ τοῖς ἄστροις ὕστερον αὐτὸν τεθῆναι, ὅτε εἰς Νάξον ἦλθον ἀμφότεροι, σημεῖον τῆς αἱρέσεως. συνεδόκει δὲ καὶ τοῖς θεοῖς.

φασὶ καὶ τὸν πλόκαμον ταύτης εἶναι τὸν φαινόμενον ὑπὸ τὴν κέρκον τοῦ Λέοντος.

1 capitum inscriptiones in T modo textui insertae, modo in margine adpositae leguntur; inscriptiones om. l || 3 *Ἴδῃ* z ep *Δίᾳ* y recte || 4 distinxi post *αὐτοῖς*, ut intellexerunt l BP | *βουλόμενος — γενέσθαι* **om.** ep Hyg, legit BP | *πρῶτον* etiam y, *πρώτῳ* ep || 6—8 *ὁ δὲ — Ἀριάδνη* **om.** ep, habet y || 6 *τε* T *autem* l *sed* BP, corr. Maass | *ὅτι* add. Ol. || 7 *τοῦτο* T *hanc* l, corr. Maass || 8 *ᾧ — Ἀριάδνη* om. BP, habet Hyg || 9 *φησιν* T *φασιν* l ep Hyg || 11 *καὶ* ante *διὰ* ep. || 12 *φέγγος ποιοῦντος* ep | *τοῦ στεφάνου* om. ep y || 12—13 *ἐν δὲ — αἱρέσεως* **om.** ep Hyg, habet BP || 13 *τεθῆκεναι*, *κε* hasta transfixo, T, unde *τεθηκέναι* RW, *poni* (= *τεθῆναι* cf. M. p. 211, 8) l, passivum vertit BP || 14 *συνεδόκει — θεοῖς* **om.** ep y || 15 *ὑπὸ* z BP | *ἐπὶ τῆς κέρκου* ep.

VI (14). Ol. p. 7. M. p. 194. 573. Rob. p. 68.

Περὶ τοῦ Ὀφιούχου.

Οὗτός ἐστιν ὁ ἐπὶ τοῦ Σκορπίου συνεστηκώς, ἔχων ἐν ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ὄφιν· λέγεται δὲ εἶναι Ἀσκληπιὸς ὑπό τινων ἀστρο—

XIV (25). Ol. p. 18. M. p. 211. Rob. p. 106.

Περὶ τοῦ Ταύρου.

Οὗτος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἀπὸ Φοινίκης εἰς Κρήτην ἀσφαλῶς διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπίδης φησὶν ἐν Φρίξῳ· χάριν δὲ τούτου ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἐστὶν ὑπὸ Διὸς τιμηθείς.

ἕτεροι δέ φασι βοῦν εἶναι (τῆς Ἰοῦς μίμημα) ἐν τοῖς ἄστροις· χάριν δὲ ἐκείνης ὑπὸ Διὸς ἐτιμήθη.

τοῦ δὲ Ταύρου τὸ μὲν μέτωπον σὺν τῷ προσώπῳ αἱ Ὑάδες καλούμεναι περιέχουσιν, ἅς φησι Φερεκύδης Ἀθηναῖος τιθηνοὺς εἶναι τοῦ Διονύσου, αἵτινες Δωδωνιάδες νύμφαι ἐκαλοῦντο ****

3—5 om. BP, in brevius contraxit Hyg || 3 *a Phoenice* l *ἐκ* ep | *ἀσφαλῶς* = *certum est* l, om. ep || 4 *ἐν τῷ* ep || 6 supplevi ex l ep y, in T spatium vacuum || 7 *τὸ ἄστρον* post *ἐτιμήθη* ep, om. z BP, del. Heyne. postea plura (de figura et positione sideris) habet y, **om.** z ep || 8 *μὲν* om. ep || 8. 9 *σὺν τῷ προσώπῳ* et *περιέχουσιν* **om.** l, habent ep y || 9. 10 *ἅς — ἐκαλοῦντο* **om.** ep, eandem fabulam atque l, sed pluribus expositam habet y, noverunt schol. Ar. || 9 *ἅς* scripsi, *ὡς* z | *Ἀθηναίης* T *Atheniensis* l || 10 *μὲν* (l. 8) docet in codicis z archetypo eadem secuta esse quae in ep; multo **plura** habet y.

XVIII (23). Ol. p. 22. M. p. 218. Rob. p. 120.

Περὶ τοῦ Ἵππου.

Οὗτος φαίνεται ἡμιτελής, αὐτὰ τὰ ἐμπρόσθια φαίνων ἕως ὀμφαλοῦ. Ἄρατος μὲν οὖν φησι τὸν ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος εἶναι ποιήσαντα κρήνην τῇ ὁπλῇ, ἀφ᾽ οὗ καλεῖσθαι Ἵππου κρήνην· ἄλλοι δὲ τὸν Πήγασόν φασιν εἶναι τὸν εἰς τὰ ἄστρα ἀναπτάντα ὕστερον τῆς Βελλεροφόντου πτώσεως. διὰ δὲ τὸ μὴ ἔχειν πτέρυγας ἀπίθανον δοκεῖ ποιεῖν τισι τὸν λόγον.

Εὐριπίδης δέ φησιν ἐν τῇ Μελανίππῃ Ἵππην εἶναι τὴν Χείρωνος θυγατέρα ἐν τοῖς ἄστροις· ἣν ἱστορεῖται τρεφομένην ἐν τῷ Πηλίῳ περὶ τὰς ἄγρας εἶναι καὶ δὴ καὶ τὴν φυσικὴν θεωρίαν συντηρεῖν. ὑπ᾽ Αἰόλου δ᾽ ἀπατηθεῖσαν φθαρῆναι καὶ ἕως μέν τινος κρύπτειν· ἐπειδὴ δὲ καταφανὴς ἦν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρός, φυγεῖν εἰς τὰ ὄρη κἀκεῖ ὠδινούσης αὐτῆς τὸν πατέρα ἐλθεῖν κατὰ ζήτησιν, τὴν δ᾽ εὔξασθαι καταλαμβανομένην πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι μεταμορφωθῆναι, καὶ οὕτω γενέσθαι ἵππον τεκοῦσαν τὸ παιδίον.

διὰ δὲ τὴν εὐσέβειαν αὐτῆς τε καὶ τοῦ πατρὸς εἰς τὰ ἄστρα ὑπ᾽ Ἀρτέμιδος τεθῆναι, ὅθεν τῷ Κενταύρῳ οὐχ ὁρατή ἐστιν· Χείρωνα γὰρ λέγεται ἐκεῖνον εἶναι. τὰ δ᾽ ὀπίσθια μέρη ((αὐτῆς)) διὰ τοῦτο ἀφανῆ ἐστι πρὸς τὸ μὴ διαγινώσκεσθαι θήλειαν.

1 *Ἵππου* in rasura, sed a prima manu T || 2 *οὗτος — φαίνων* z BP schol. Ar. *τούτου μόνου* (corr. Arnaldus) *τὰ ἔμπροσθεν φαίνεται* ep, om. Hyg || 3. 4 *ποιήσαντα* om. l || 5 *φασιν* post *εἶναι* ep || 6 *πτώσεως* l (*interitum*) ep BP *τρώσεως* T || 6. 7 *διὰ — λόγον* **om.** y, habet ep || 6 *ἀπίθανον* = *ingeniose* l || 7 *τισι τὸν λόγον* om. l | *ποιεῖν* post *τισι* ep || 8 ante *Εὐριπίδης poeta carminum* l | *ἐν τῇ* et *Ἵππην* om., *Μελανίππην* ep, correxerat Valckenaer, Hyg = z | *Ἵππην* om. l || 8. 9 *Χείρωνος* om. l | *τοῦ Χείρωνος* ep || 9 *θυγατέραν* ep || 9—11 *ἐν τοῖς — συντηρεῖν* z y, **om.** ep || 11. 12 *ἕως — ἦν* z, **om.** ep y || 15 *οὕτω* om. ep | *τεκοῦσαν τὸ παιδίον* z y, **om.** ep || 16 *δὲ* z *γοῦν* ep | *εἰς τὰ ἄστρα* post *Ἀρτέμιδος* ep || 17. 18 *Χείρων* et *ἐκεῖνος* ep || 18 supplevi ex ep || 19 *διὰ τοῦτο* z y, om. ep | *δια—* om. ep | *θήλειαν οὖσαν* ep.

XIX (24). Ol. p. 23. M. p. 221. Rob. p. 124.

Περὶ τοῦ Κριοῦ.

Οὗτος δοκεῖ εἶναι ὁ τὸν Φρίξον διακομίσας καὶ τὴν Ἕλλην. ἄφθιτος δ᾽ ὢν ἐδ(ό)θη ((αὐτοῖς)) ὑπὸ Νεφέλης. εἶχε δὲ χρυσῆν δοράν, ὥς φασιν Ἡσίοδος (καὶ Φερεκύδης Ἀθηναῖος)· διακομίζων δὲ αὐτοὺς τὴν μὲν κατὰ τὸ στενότατον τοῦ πελάγους τοῦ ἀπ᾽ ἐκείνης κληθέντος (Ἑλλησπόντου) ((ἔρριψε καὶ τὸ)) κέρας ἀπολέσας — Ποσειδῶν* δὲ σῴζει* καὶ ἐξ αὐτῆς παῖδα ἐγέννησε Παίονα — τὸν δὲ Φρίξον εἰς τὸν Εὔξεινον κόλπον σωθέντα πρὸς τὸν Αἰήτην (δι)εκόμισεν· ((ᾧ)) καὶ ἐκδὺς ἔδωκε τὴν χρυσῆν δοράν, ὅπως μνημόσυνον ἔχῃ· αὐτὸς δὲ εἰς τὰ ἄστρα ἀπῆλθεν.*

2 *δοκεῖ εἶναι* z y, om. ep | *τὸν* om. ep | *Φροῦξον* T (ut infra l. 8) | *τὴν* om. ep || 3 *ἄφθιτος δ᾽ ὢν* om. l y | *ἐδ θη* (sic) T *concessus* = *ἐδόθη* l *ἐδέθη* ep | *αὐτοῖς* supplevi ex ep BP | post *Νεφέλης τῆς μητρὸς* ep, **om.** z y || 4 *φασιν* scripsi *φησιν* T | supplevi ex l, *ὡς Ἡσ. καὶ Φ. εἰρήκασιν* ep, utrumque nomen habuit etiam y; nam apud BP infra (Rob. p. 124, 23) *Pherecydes* legendum est, cf. diss. meam (Mythogr. Unters. München 1896) p. 10 adn. 2 || 5 *τὴν μὲν* z, om. et post *ἔρριψεν αὐτὴν* habet ep || 6 *Helispontus transitum* = *Ἑλλησπόντου κέρας* l (vidit Maass), spatium vacuum T, supplevi ex ep | *ἀπολέσαι* T = *perdidit* l | *καὶ τὸ κέρας ἀπολέσας* **om.** y || 7 *Ποσειδῶνα* et *σῶσαι* z (*salvabit* = *σώσει* l), corr. ex ep | *σῴζει καὶ* **om.** y | *μιχθεὶς* (ep y) *ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς παῖδα ὀνόματι* ep | *peperit* = *ἐγέννησε* l *γεννῆσαι* T || 8 *τὸν Ε. κόλπον* z *τὸν Ε. πόντον* ep *Colchos* BP, om. Hyg | *τὸν* ante *Αἰήτην* om. ep || 9 *διεκόμισε* l (*perduxit*) ep | supplevi ex ep, antea y (∽ schol. Ar.) habet *arietem immolasse pellemque eius auream Jovi sacrasse* (BP ↔ Hyg), **om.** z ep || 10 quae in ep y sequuntur **om.** z.

XX (8). Ol. p. 24. M. p. 223. 576. Rob. p. 126.

Περὶ τοῦ Δελτωτοῦ.

Τοῦτό ἐστιν ὑπὲρ μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ Κριοῦ κείμενον. λέγεται δὲ διὰ τὸ (ἐκεῖνον) ἀμαυρότερον εἶναι εὔσημον ἐπ' αὐτοῦ γράμμα κεῖσθαι ἀπὸ Διὸς τὸ πρῶτον τοῦ ὀνόματος δι' Ἑρμοῦ τεθέν, ὃς τὸν διάκοσμον τῶν ἄστρων ἐποιήσατο. φασὶ δέ τινες καὶ τὴν τῆς Αἰγύπτου θέσιν (ἐκ) τοῦ ἐν τοῖς ἄστροις εἶναι τριγώνου καὶ τὸν Νεῖλον τοιαύτην τὴν περιοχὴν ποιήσασθαι τῆς χώρας ἅμα τε τὴν ἀσφάλειαν αὐτῇ ποριζόμενον εἴς τε τὸν σπόρον εὐμαρεστέραν ποιούμενον* καὶ εἰς τὴν τῶν καρπῶν ἀνακομιδὴν εὐχέρειαν* ὡρῶν † ἐσομένων.*

Ἔχει δὲ ἀστέρας γ', ἐφ' ἑκάστης τῶν γονιῶν α', λαμπροὺς τοὺς γ'.

3 post *δὲ* *Deltoton* l || 3. 4 *λέγεται δὲ ἐκεῖνον ἀμαυρότερον εἶναι, εὔσημον δὲ τὸ γράμμα ἐπ' αὐτοῦ κεῖσθαι ἀπὸ Διὸς πρῶτον ἑρμηνευθέντος* ep, y ∽ z || 3 supplevi ex l ep || 5 *ὡς* T *ὃς* l R || 6 supplevi ex l (*ex quo*) ep || 7 *τὴν* om. ep || 7—10 *ἅμα — ἐσομένων* **om.** y || 7 *τε* om. ep || 7. 8 *—ν ἀσφάλειαν*, 9 *—ν εὐχερίαν* in rasura, sed a prima manu T || 8 *ποριζόμενος* z || 8. 9 *ποιούμενος* T, om. l || 9 *εὐχερίαν* T *εὐκαιρίαν* R *εὐχέρειαν* dedi ex ep || 9. 10 *ὁρῶν ἐσόμενα* ep || 11 *ἑκάστῃ* ep || 11. 12 *λαμπροὺς τοὺς γ'* **om.** y *τοὺς γ'* om. ep.

XXI (9). Ol. p. 24. M. p. 224. 577. Rob. p. 128.

Περὶ τῶν Ἰχθύων.

Οὗτοί εἰσι τοῦ μεγάλου Ἰχθύος ἔγγονοι, περὶ οὗ τὴν ἱστορίαν ἀποδώσομεν σαφέστερον, ὅταν ἐπ' αὐτὸν ἔλθωμεν. τούτων δὲ ἑκάτερος κεῖται ἐν ἑκατέρῳ μέρει διαλλάσσων· ὁ μὲν γὰρ βόρειος, ὁ δὲ νότιος καλεῖται. ἔχουσι δὲ [καὶ] σύνδεσμον ἐν ἀλλήλοις ἕως τοῦ ἐμπροσθίου ποδὸς τοῦ Κριοῦ.

Ἔχει δὲ ὁ μὲν βόρειος ἀστέρας ιβ' καὶ ἐπὶ τοῦ (λινείου) β', ὁ δὲ νότιος ιε'. τὸ δὲ λίνον αὐτῶν, ᾧ συνέχονται, ἔχει ἀστέρας ἐπὶ τοῦ βορείου γ', (ἐπὶ τοῦ νοτίου γ'), πρὸς ἀνατολὰς γ', ἐπὶ τοῦ συνδέσμου γ'. τοὺς πάντας μα'.

3 *αὐτὸν* z *αὐτῷ* ep | *τοῦτον* T || 4. 5 *νότειος, ὁ δὲ βόρειος* T, dedi ex l ep BP || 5 *κεῖται* T ep *καλεῖται*, quod coniecerat Fell, l BP | *καὶ* om. l ep y, seclusi | *ἐν ἀλλήλοις* om. ep || 5. 6 *τοῦ ἐ. ποδὸς* om. l || 7 *ἔχουσι δ' ἀστέρας ὁ μὲν* ep, y = z | *λινείου* om., spatium vacuum T, addidi ex l ep (*μνείου*) Olivierii

emendationem secutus | *καὶ — β'* **om.** y, sed apud Hyg hae duae stellae Pisci australi tribuuntur. falso pro interpolatione habet Ol.; omnium stellarum Piscium summa fuit 41 (l, idem efficitur apud Hyg), i. e. Hipparcheus numerus; unde corrigas, quae Herm. XXXIV p. 270 adn. 2, 271 adn. 1 scripsi || 8 *αὐτῶν* l ep y *αὐτό* T || 9 supplevi ex l ep y || 10 *θ'* T *μά* scripsi ex l | *οἱ πάντες τῶν δύο Ἰχθύων καὶ τοῦ συνδέσμου ἀστέρες μγ'* ep, BP ∽ z, om. Hyg.

XXII (10). Ol. p. 25. M. p. 226. 577. Rob. p. 130.

Περὶ τοῦ Περσέως.

Περὶ τούτου ἱστορεῖται, ὡς ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη διὰ τὴν δόξαν· τῇ γὰρ Δανάῃ ὡς χρυσὸς μιγεὶς ὁ Ζεὺς ἐγέννησεν αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ Πολυδέκτου πεμφθεὶς ἐπὶ τὰς Γοργόνας τήν τε κυνῆν ἔλαβε παρ' Ἑρμοῦ καὶ τὰ πέδιλα, ἐν οἷς διὰ τοῦ ἀέρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. δοκεῖ δὲ καὶ ἅρπην παρὰ Ἡφαίστου λαβεῖν ἐξ ἀδάμαντος. ὡς δὲ Αἰσχύλος φησὶν ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητὴς ἐν Φορκίσιν, † ἃς εἶχον προφύλακας αἱ Γοργόνες· αὗται δὲ* ἕνα εἶχον ὀφθαλμὸν καὶ τοῦτον ἀλλήλαις παρεδίδοσαν κατὰ φυλακήν· τηρήσας δὲ ὁ Περσεὺς ἐν τῇ παραδόσει, λαβὼν ἔρριψε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῶν εἰς τὴν Τριτωνίδα λίμνην, καὶ οὕτως ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἐλθὼν ὑπνωκυίας ἀφείλετο* τῆς Μεδούσης τὴν κεφαλήν, (ἣν) Ἀθηνᾶ περὶ τὰ στήθη ἔθηκεν ἑαυτῆς, τῷ δὲ Περσεῖ τὴν εἰς τὰ ἄστρα θέσιν ἐποίησεν, ὅθεν ἔχων θεωρεῖται καὶ τὴν τῆς Γοργόνος κεφαλήν, ἐν ᾗ προείρηται διασκευῇ.*

2 *ὅτι* ep R || 4 *Πολυδέκτου* l *Πολυδεύκτου* T *Πολυδεύκου* ep, postea *rege insulae Seriphi* BP | *ἐπέμφθη εἰς* ep, *πεμφθείς* habuit y | *τὴν δελκύνην* T, pro *κυνῆν ἔλαβε* *iussum* l, dedi ex ep, *arpen* BP *petasum* Hyg || 7 *δὲ* z, om. ep | *ἐν Φόρκυσιν* ante *φησὶν*, post *ποιητὴς* iterum *Φόρκυσιν* ep | *ἃς* z ep *tres* y (de Hyg cf. Rob. Addenda et Corrigenda) recte || 8 *Γοργόναι* T | *αὐταί τε* z, dedi ex ep || 8—10 *καὶ — ὀφθαλμὸν* om. l || 9 *παρεδίδωσαν* (sic) T *ἐδίδοσαν* ep || 10 *αὐτὸν εἰς* omisso *τὸν ὀ. αὐτῶν* ep || 11 *ἐλθὼν* ante *ἐπὶ* ep | *ὑπνωκυίας* correctum ex *ὑπνωκείας* (quod habent RW ep) T, postea *καὶ οὕτω ε* linea transfixum T (= l. 11 antea) | *ἀφεῖλε* T, dedi ex ep || 12 supplevi ex l ep y | *ἡ Ἀθηνᾶ* ep || 12. 13 *Ἀθηνᾷ περὶ τὰ στήθη ἔθηκεν αὐτός* R BP || 13 *περὶ τὰ ἄ.* ep || 14 *τῆς* om. ep || 14. 15 *ἐν — διασκευῇ* z, **om.** ep y || 15 *διασκευῇ* in T corr. ex *δι' ἀσκοῦ;* sequitur rasura octo fere litterarum finita voce *δὲ*: fuit *ἔχει δὲ*, i. e. initium stellarum catalogi (cf. M. p. 227, 9).

XXIV (11). Ol. p. 28. M. p. 230. 577. Rob. p. 138.

Περὶ τῆς Λύρας.

Αὕτη ἐνάτη κεῖται καί ἐστι Μουσῶν· κατεσκευάσθη δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ Ἑρμοῦ ἐκ τῆς χελώνης καὶ τῶν Ἀπόλλωνος βοῶν,

ἔσχε δὲ χορδὰς ζ' ἀπὸ τῶν Ἀτλαντίδων. μετέλαβε δ' αὐτὴν Ἀπόλλων καὶ συναρμοσάμενος ᾠδὴ(ν Ὀρφεῖ) παρέδωκεν, (ὃς Καλλιόπης υἱὸς ὤν), μιᾶς τῶν Μουσῶν, ἐποίησε τὰς χορδὰς (ἐννέα) ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν ἀριθμοῦ καὶ προήγαγεν ἐπὶ πλέον (ἐν) τοῖς ἀνθρώποις [οὕτω] δοξαζόμενος οὕτως, ὥστε (καὶ ὑπόληψιν) ἔχειν περὶ αὐτοῦ τοιαύτην, ὡς (καὶ τὰς πέτρας καὶ τὰ) θηρία ἐκήλει διὰ τῆς ᾠδῆς. διὰ δὲ τὴν γυναῖκα εἰς Ἅιδου καταβὰς καὶ ἰδὼν τὰ ἐκεῖ, οἷα ἦν, τὸν μέν Διόνυσον οὐκέτι ἐτίμα, ὑφ' οὗ ἦν δεδοξασμένος, τὸν δὲ Ἥλιον μέγιστον τῶν θεῶν ἐνόμισεν, ὃν καὶ Ἀπόλλωνα προσηγόρευσεν, ἐπεγειρόμενός τε τὴν νύκτα [κατὰ] ἕωθεν κατὰ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Πάγγαιον προσέμενε τὰς ἀνατολάς, ἵνα ἴδῃ (τὸν Ἥλιον) πρῶτος. ὅθεν ὁ Διόνυσος ὀργισθεὶς αὐτῷ ἔπεμψε τὰς † Βάσ(σ)αρας, ὥς φησιν Αἰσχύλος ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητής, αἳ διέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ μέλη ἔρριψαν χωρὶς ἕκαστον. αἱ δὲ Μοῦσαι συναγαγοῦσαι ἔθαψαν ἐπὶ τοῖς καλουμένοις Λειβήθροις. (τὴν δὲ λύραν οὐκ ἔχουσαι ((ὅτῳ δώσειαν, τὸν Δία)) ἠξίωσαν ((καταστερίσαι, ὅπως ἐκείνου τε καὶ αὐτῶν)) μνημόσυνον τεθῇ) ((ἐν τοῖς ἄστροις)). τοῦ δ' ἐπινεύσαντος οὕτως ἐτέθη. ἐπισημασίαν δὲ ἔχει † ἐν τῷ κοινῶς ***

2 *εὐνάτη* T | post *κεῖται ἐν τοῖς ἄστροις, ἔστι δὲ* ep, BP = z, apud l *in astris* = *ἐνάτη* est | *Ἑρμοῦ* l ep y *Μουσῶν* TRW || 4 *χορδὰς* e *χωρὰς* correctum T, post *ζ'* obelus, in margine *ἢ ἀπὸ τῶν ζ' πλανητῶν* ab interpolatore (cf. schol. Ar. Aldinae M. p. 394, 3—5, Proll. p. L) T, quod in RW in textum inrepsit addito *ἢ* post *πλ.* | *μετέλαβε* T, coniecerat Unger, *μετέβαλε* aut *κατέβαλε* ep, *μετέβαλε* l || 5 *ᾠδῇ* (sic) *παρέδωκε* sine lacunae signo T, *ᾠδὴν* om., *Orphei* habet l || 5—9 lacunas cum Maassio et Olivierio supplevi ex l ep (y), post *παρέδωκεν* et *ὥστε* in T spatia vacua || 7 *προηγεῖται* T, dedi ex l (*protulit*) et ep || 8 *οὕτω* om. l ep, seclusi | *ἔχειν* om. l || 9 *ὅτι* ep | BP etiam *arbores* habet | *ἐκήλει* l ep *κήδειν* T || 10 *διὰ — ἦν* **om.** ep, habet y, *διὰ τὴν γυναῖκα* om. l || 11 *ὃς* ante *τὸν μὲν* ep | *οὐκέτι* z (BP?) *οὐκ* ep | *ὑφ' — δεδοξασμένος* z, **om.** ep y || 12 *ἐνόμιζεν εἶναι* ep || 12. 13 *ὃν — προσηγόρευσεν* om. l || 13 *ἐπεγειρόμενος* pro *ἐπειγόμενος* accepit BP (*adsidue*), *ἀνιών*, quod post *Πάγγαιον* (l. 14) addidit Wilamowitz, ne BP quidem legit, in z nihil desideratur | *ad auroram* l, interpolationem uncis inclusi, *κατὰ τὴν ἑωθινὴν ἐπὶ τὸ* ep || 14 *εἰδῇ* T | supplevi cum M. et Ol. ex l ep y || 15 *ὅθεν* = *deum* l | *Βάσαρας* T *hassares* et *bassares* l *Βασσαρίδας* ep *bacchas* y || 17 *χωρὶς — συναγαγοῦσαι* om. l || 18 *Λιβήθροις* T *Λειβήθροις* ep || 18—20 quae simplicibus uncis inclusi supplevi ex l ep, quae duplicibus ex ep sola: z mutilus fuit et corruptus, l post *memoriam* = *μνημόσυνον* (l. 20) interpolationem passus est (*patris seu organi compositionem*); quae in T sequuntur om. l || 18. 19 *οὐκ ἔχουσαι* l ep Hyg (?) *Μουσαίῳ ἔδωκαν* schol. Ar. BP || 21 *ἐπισημασίαν δὲ ἔχει ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμπτώματι δυομένη καθ' ὥραν* ep (recte), **om.** y.

XXV (12). Ol. p. 30. M. p. 233. 578. Rob. p. 142.

Περὶ τοῦ Ὄρνιθος.

Οὗτος ((ὁ)) μέγας καλεῖται, ὃν κύκνῳ εἰκάζουσιν. λέγεται δὲ τὸν Δία τῷ κύκνῳ τούτῳ ὁμοιωθέντα καταπτῆναι εἰς † Ῥάμνον *** τῆς Ἀττικῆς κἀκεῖ Νέμεσιν φθεῖραι. ἐκείνη δὲ ᾠὸν ἔτεκεν, ἐξ οὗ γεννηθῆναι, ὡς † Κράτης (ὁ ποιητὴς) ἱστόρησε, τὴν Ἑλένην· διὰ δὲ τὸ μὴ μεταμορφωθῆναι, ἀλλ' οὕτως εἰς οὐρανὸν ἀναπτῆναι τὸν τύπον τοῦ κύκνου ἔχοντα τοῦτον * καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν ἄστρων διπτάμενον.

1 *Κύκνος* ep || 2 supplevi (habet R) | *ἐστὶν ὁ καλούμενος μέγας* ep || 2—4 *λέγεται — κύκνῳ, ὁμοιωθέντα, καταπτῆναι, φθεῖραι* dedi ex l (∽ ep BP) *τούτῳ Ζεὺς ὁμοιωθεὶς κατέπτη, ἔφθειρεν* T | plura (de Nemesi figuram permutante) habet ep, **om.** z y || 3 *Ῥάμνον* sequente spatio vacuo 4 litterarum T *Ῥάμνον* R l (in rasura P) *Ῥαμνοῦντα* ep y || 4—8 quae post *φθεῖραι* sequuntur om. Hyg || 4 continuatur oratio obliqua in ep | post *οὗ ἐκκολαφθῆναι καὶ* ep, **om.** z y || 5 *ὡς Κράτης* in rasura a prima manu pro *σοκράτης* T *Κράτης* z ep *Cratinus* (*tragoediarum scriptor*) BP | supplevi ex l ep | *ὥς φησι Κ.* omisso *ἱστόρησε* ep | *καὶ διὰ τὸ* ep | *δὲ* om. l || 6. 7 *ἀναπτῆναι εἰς τὸν οὐρ., καὶ τὸν τύπον τοῦ κύκνου ἔθηκεν ἐν τοῖς ἄστροις* ep || 7 *τρόπον* T *figuram* l | *ὃν καὶ* z, corr. Ol. || 7. 8 *διιπτάμενον* z *ἔστι δὲ ἱπτάμενος, οἷος τότε ἦν* ep BP.

XXIX (16). Ol. p. 35. M. p. 241. Rob. p. 154.

Περὶ τοῦ Ὀιστοῦ.

Τοῦτο τὸ βέλος ἐστὶ τοξικόν, ὅ φασιν εἶναι Ἀπόλλωνος, (ὅ,) ὅτε τοὺς Κύκλωπας ἀνεῖλε τοὺς (τῷ Διὶ) τὸν κεραυνὸν ποιήσαντας — οὓς ἀπέκτεινε δι' Ἀσκληπιόν —, [ὃν] ἔκρυψεν (ἐν) Ὑπερβορείοις, οὗ καὶ (ὁ) ναὸς γίνεται ὁ πτέρινος. (καὶ) ὅτε ἐπαύσατό [τε], καὶ (ὁ) ὀιστὸς ἀνεκομίσθη μετὰ τῆς καρποφόρου [Δήμητρος]· ἦν δὲ ὑπερμεγέθης.

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικός ((φησι)) καὶ ἐπὶ τούτου Ἄβαρίν* τινα φερόμενον ἐλθεῖν.

ὅθεν ὑπόμνημα τῆς ἑαυτοῦ μάχης Ἀπόλλων κατηστέρισεν αὐτόν.

2 *τοῦτο — Ἀπόλλωνος* dedi ex l ep *οὗτος Ἀπόλλωνός ἐστιν* T | supplevi ex l || 3 ante *ὅτε ὃν — πτέρινος* (l. 4. 5) T, ordinem secutus sum quem l ep y praebent | *τοὺς Κύκλωπας* = *omnes cycnos* l | *ἀνεῖλε τοὺς* et *τὸν* om. ep | ante

τοὺς spatium vacuum T. excidit *τῷ Διὶ* (l ep y), sed post *τοὺς* | *ἐργασαμένους* ep || 4 *οὓς* om. ep | *δι' Ἀσκληπιόν*: **plura** habuisse videtur y | 4—9 *ὃν — ἐλθεῖν* **om.** BP || 4 *ὃν* z, seclusi | *ἔκρυψε δὲ αὐτὸ* ep | supplevi ex l ep | *Ὑπερβορίοις T Ὑπερβορέοις* ep || 5 *ὁ* addidi ex ep | *γίνεται* T om. ep | *οὗ — πτέρινος* **om.** l y | post *πτέρινος [λέγεται δὲ πρότερον ἀπενηνέχθαι] ὅτε (δὲ) τοῦ φόνου αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἀπέλυσε καὶ ἐπαύσατο τῆς παρὰ Ἀδμήτῳ λατρείας, περὶ ἧς λέγει Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἀλκήστιδι, δοκεῖ [δὲ] τότε ἀνακομισθῆναι κτλ.* ep (interpolationem cognovit, *δὲ* addidit O. Voss, De Her. Pont. vita et scriptis, Rostochii 1896 p. 40) y ∽ z | *καὶ* addidi ex l | *τε* z (*ἐπαύσα* | *τότε* = *cessavit tunc* l), seclusi | *ὁ* alterum addidi ex ep || 6 interpolationem (in z ep) seclusi (cf. Proll. III C 32) | postea *διὰ τοῦ ἀέρος* ep y, om. z || 6—9 *ἦν — ἐλθεῖν* **om.** Hyg (y) || 8 *ὡς Ἡρακλείδης* omisso *δὲ* ep | H in rasura T | supplevi ex ep || 8. 9 *καὶ — ἐλθεῖν* **om.** ep || 8 *Κέβαριν* T misere perdidit locum l (*graviter* = *Ἄβαριν*) || 9 *φερομένην* T, correxi, *ἐλθεῖν* z (*venturum* B *futurum* P) || 10 post *ὅθεν εἰς τὰ ἄστρα τέθεικε τὸ βέλος ὁ Ἀπόλλων* (infra omissum) *εἰς ὑπ.* ep | *αὐτοῦ* T correxi ex l ep | *καταστερίσας* omisso *αὐτὸν* ep || 11 *αὐτὸν* postea additum, sed a prima manu T, legit l.

XXX (17). Ol. p. 36. M. p. 243. Rob. p. 156.

Περὶ τοῦ Ἀετοῦ.

Οὗτος ἐκόμισε Γανυμήδην τῷ Διί, ὅπως ἔχῃ οἰνοχόον. ἦν δὲ καὶ † ἕτερον Διός· ὅτε γὰρ οἱ θεοὶ τὰ πτηνὰ διεμερίζοντο, τοῦτον ἔλαχεν ὁ Ζεύς. μόνον δὲ τῶν ζῳδίων ἀνθήλιον ἵπταται. καὶ ἔχει δὲ τὴν ἡγεμονίαν πάντων. γίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄστροις ἐναντίον ταῖς ἀνατολαῖς. ἐσχημάτισται δὲ διατετακὼς τὰς πτέρυγας ὡς καθιπτάμενος. † Ἐρατοσθένης δέ φησιν ἐπὶ (Κρήτης) τὸν Δία γενόμενον ζητεῖσθαι, διὸ ἐκκλαπέντα ἀναχθῆναι εἰς Νάξον, οὗ ἐκτραφέντα καὶ γενόμενον ἐν ἡλικίᾳ τὴν βασιλείαν κατασχεῖν, ὁρμωμένῳ δὲ ἐκ Νάξου ἐπὶ τοὺς Τιτᾶνας ἀετὸν φανῆναι, (τὸν δὲ οἰωνισάμενον ἱερὸν αὐτοῦ ποιήσασθαι κατηστερισμένον).

2 *οὗτός ἐστιν ὁ Γ. ἀνακομίσας εἰς οὐρανὸν τῷ Διί* ep y || 2. 3 *ἔστι δὲ ἐν τοῖς ἄστροις, διόσον καὶ πρότερον, ὅτε οἱ θ.* ep, y ∽ z || 3 *ἕτερον* z *πρότερον* ep y | *Διὸς* om l || 4 *ἀνθηδὸν* T *super omnes volucres* l (de suo) | post *ἵπταται ταῖς ἀκτῖσιν οὐ ταπεινούμενον* ep BP, **om.** z || 4. 5 *καὶ — πάντων* **om.** y || 5. 6 *γίνεται — ἀνατολαῖς* **om.** ep, habet BP || 6 *διαπεπταμένος* ep || 7 *καθιπταμένας* T | *Ἐρατοσθένης* z ep *Ἀγλαοσθένης* y recte | postea *ἐν τοῖς Ναξικοῖς* ep. Hyg, **om.** z || 7—9 *ἐπὶ — κατασχεῖν* om. BP || 7 supplevi ex ep Hyg || 7. 8 *γενόμενον τὸν Δία ἐν Κρήτῃ καὶ κατὰ κράτος (παρὰ τοῦ πατρός* coni. Rob.) *ζητούμενον* ep, *Crete subreptum* Hyg, om. BP || 8 *διὸ* om. l *δὶς* ep | *ἐκπλακέντα* T *transfiguratus* l, correxi ex ep Hyg | *ἀναχθῆναι* z Hyg *ἐκεῖθεν ἐκκλαπῆναι καὶ ἀχθῆναι* ep | *οὗ* l Hyg *οὐκ* T *ἐκτραφέντα δὲ* omisso *οὗ* ep || 9. 10 *ὁρμωμένῳ* scripsi, legit fortasse l *ὁρμωμένων* T *ἐξορμῶντος* ep || 10 ante *φανῆναι αὐτῷ* ep || 10. 11 supplevi ex l (*quod inter aruspices sacrarium ei fieri exornatum*) et ep Hyg, antea *συνιόντα* ep *θύοντι* y, om. z || 11 quae in ep sequuntur **om.** z y.

XXXI (18). Ol. p. 36. M. p. 244. Rob. p. 158.

Περὶ τοῦ Δελφῖνος.

Οὗτος ἐν τοῖς ἄστροις λέγεται τεθῆναι διὰ τοιαύτην αἰτίαν· τοῦ γὰρ Ποσειδῶνος βουλομένου τὴν Ἀμφιτρίτην λαβεῖν γυναῖκα, εὐλαβηθεῖσα ἐκείνη ἔφυγε πρὸς τὸν Ἄτλαντα διατηρῆσαι τὴν παρθενίαν σπεύδουσα, ὡς καὶ αἱ πλεῖσται Νηρηΐδες. κεκρυμμένης δὲ ἐκείνης πολλοὺς ὁ Ποσειδῶν ἐξέπεμψε μαστῆρας, ἐν οἷς καὶ τὸν δελφῖνα· πλανώμενος δὲ κατὰ τὰς νήσους τὰς Ἄτλαντος περιπεσὼν αὐτῇ προσαγγέλλει [καὶ ἄγει] πρὸς τὸν Ποσειδῶνα καὶ αὐτὸς τὴν κόρην ἀπαντήσας ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς καὶ παρέδωκεν· ὁ δὲ γήμας αὐτὴν μεγίστας τιμὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ αὐτῷ ὥρισεν ἱερὸν αὐτὸν ὀνομάσας καὶ εἰς τὰ ἄστρα αὐτοῦ σύνθημα ἔθηκεν. ὅσοι δ' ἂν αὐτῷ τῷ Ποσειδῶνι χαρίσασθαι θέλωσιν, ἐπὶ τῆς χειρὸς ποιοῦσιν* ἔχοντα τὸν δελφῖνα τῆς εὐεργεσίας μεγίστην δόξαν αὐτῷ ἀπονέμοντες. λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ Ἀρτεμίδωρος ἐν ταῖς ἐλεγείαις ταῖς περὶ ἔρωτος αὐτῷ πεποιημέναις [βίβλοις].*

2 *δι' αἰτίαν τοιαύτην* ep || 3 *γὰρ* om. ep | *Ποσειδώνου* ep | *βουλομένου* bis (in fine fol. 311v et in initio fol. 312r) T | *εἰς γυναῖκα* ep *εἰς* deleverat Ol. || 3—5 *εὐλαβηθῆναι ἐκείνην φεύγειν* et *σπεύδουσαν* T, correxi ex l ep || 5 *ὡς δὲ ἐκρύπτοντο κεκρυμμένης ἐκείνης* ep | *ὡς — Νηρηΐδες* **om.** y || 6 *μνηστῆρας* T ep, corr. Koppiers || 8 delevi, om. BP (Hyg?) || 8. 9 *καὶ — παρέδωκεν* **om.** ep, y habuisse videtur (*persuasionibus* BP, *eique persuasit ... et ipse nuptias eorum administravit* Hyg) cf. etiam Av. v. 705 s. || 10 *ἱερὸν — ὀνομάσας* **om.** y || 11 ante *καὶ εἶναι* ep. | *αὐτοῦ συν* — in rasua, sed a prima manu T *σύνθημα* z, coniecerat Vitelli, *σύστημα* ep | *ἔδωκεν* z, correxi ex ep || 12 *ἐπιχειροποιοῦσι* T correxi ex ep (*ἐν τῇ χειρὶ ποιοῦσιν*) || 14. 15 *ἐν — βίβλοις* **om.** y || 15 *βίβλοις* del. Wilamowitz.

XXXIII (7). Ol. p. 39. M. p. 251. 579. Rob. p. 166.

Περὶ τοῦ Κυνός.

Περὶ τούτου ἱστορεῖται, ὅτι ἐστὶν ὁ δοθεὶς Εὐρώπῃ φύλαξ μετὰ τοῦ ἄκοντος· ἀμφότερα δὲ ταῦτα Μίνως ἔλαβε καὶ ὕστερον ὑπὸ*

Πρό(κριδος ὑγιασθεὶς) ἐκ νόσου ἐδωρήσατο αὐτῇ, μετὰ χρόνον δέ (τινα) Κέφαλος* ἀμφοτέρων αὐτῶν ἐκράτησε διὰ τὸ εἶναι Πρό(κριδος ἀνήρ)· ἀνῆλθε δὲ εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ τὴν ἀλώπεκα ἄγων αὐτόν, ᾗ ἦν λόγιον ὑπὸ μηδενὸς ἀπολέσθαι· οὐκ ἔχων οὖν τί ποιήσει ὁ Ζεὺς τὴν μὲν ἀπελίθωσε, τὸν δὲ εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν ἄξιον κρίνας.

περὶ δὲ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ Ἄμφις ὁ τῶν κωμῳδιῶν ποιητής φησιν, ὅτι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων***

2 *Εὐρώπης* ep || 3 *δράκοντος* z ep BP om. Hyg, corr. Koppiers || 4 spatium vacuum T, supplevi ex l ep y | *μέσου* T *νόσου* l ep | *ἐδωρήσατο αὐτῇ* l ep y *ἐδ. αὕτη* T *ὕδωρ ᾐτήσατο αὕτη* R | *δὲ* ante *χρόνον* ep || 5 supplevi ex l (*aliquot*) | *Κεφαλαί* z *Κέφαλος* ep | 8 *ἐκράτησε* om. l || 5. 6 spatium vacuum T, supplevi ex l ep y || 6 *ἀνῆλθε* z *ἦλθε* ep | *ἀγῶνα* T corr. ex l ep y || 7 *εἰς ἣν λ. ἣν* ep | *ὅτι* ep R | *ποιῆσαι* ep || 8 *ἀνήνεγκεν* T corr. ex ep || 9. 10 *περὶ — ἀνθρώπων* z BP, om. ep Hyg || 9 *Ἀμφὶς* T || 10 post *ἀνθρώπων* spatium vacuum duarum linearum T, **plura** habent l BP.

XXXIV (19). Ol. p. 40. M. p. 254. Rob. p. 172.

Περὶ τοῦ Λαγωοῦ.

Οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῇ καλουμένῃ κυνηγίᾳ εὑρεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχυτῆτα τοῦ ζῴου ὁ Ἑρμῆς δοκεῖ θεῖναι αὐτὸν ἐν τοῖς ἄστροις· μόνον δὲ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν τὰ (μὲν τίκτει, τὰ) δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ, καθάπερ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος λέγει ἐν τῇ περὶ τῶν ζῴων πραγματείᾳ. [τὸν δὲ αὐτὸν τρόπον καὶ Ἀρχέλαος ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσι* ταῦτα δηλοῖ.]

2—7 in BP haec fabula ex Hyg interpolata || 3 *θῆναι* T || 4. 5 *μὲν γεννᾷ τὰ* ab interpolatore inter lineas additum T, *et quaedam parit* l ∽ Hyg, *τίκτει* scripsi e schol. Ar. *κύει* ep || 5—7 *καθάπερ — δηλοῖ* om. Hyg || 6. 7 *τὸν — δηλοῖ* z, **om.** ep y || 7 *Ἰδιοφύσεσι* T *in suis voluminibus* l (ut XLI) (cf. Proll. II A 24).

XXXVI (20). Ol. p. 42. M. p. 257. Rob. p. 176.

Περὶ τοῦ Κήτους.

Τοῦτό ἐστιν, ὃ Ποσειδῶν ἔπεμψε Κηφεῖ διὰ τὸ Κασσιέπειαν ἐρίσαι ταῖς Νηρηίσι περὶ κάλλους. Περσεὺς δ' αὐτὸ ἀνεῖλε, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ ἄστρα ἐτέθη ὑπόμνημα τῆς πράξεως ταύτης·

ἱστορεῖ δὲ ταῦτα Σοφοκλῆς ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητὴς ἐν τῇ Ἀνδρομέδᾳ.

2. 3 *Κηφεῖ — κάλλους* **om.**, Andromedae mentionem facit y || 2 *Κασιέπειαν* ep || 3 *ταῖς Ν.* post *κάλλους* ep || 4 *ταύτης* z *αὐτοῦ* ep || 5. 6 *ἱστορεῖ — Ἀνδρομέδᾳ* **om.** y.

XXXVII (21). Ol. p. 42. M. p. 259. Rob. p. 176.

Περὶ τοῦ Ποταμοῦ.

Οὗτος ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ Ὠρίωνος τοῦ ἀριστεροῦ τὴν ἀρχὴν ἔχει· καλεῖται δὲ κατὰ μὲν τὸν Ἄρατον Ἠριδανός· οὐδεμίαν δὲ ἀπόδειξιν φέρει περὶ αὐτοῦ.

ἕτεροι δέ φασι δικαιότερον αὐτὸν εἶναι λέγειν Νεῖλον· μόνος γὰρ οὗτος ἀπὸ μεσημβρίας ((τὰς)) ἀρχὰς ἔχει. πολλοῖς δὲ ἄστροις διακεκόσμηται.

1 *Ἠριδανός* habent nonnulli epitomes codd. || 2—4 *οὗτος — αὐτοῦ* om. Hyg || 4 *φέρει* post *αὐτοῦ* ep || 5 *δικαιότατον* ep *aequisum = aequius eum* (= z) BP | *εἶναι* om. l (ante *αὐτὸν* transtulerim) | *λέγειν* om. ep, habent z BP || 6 supplevi ex ep || 7 quae in ep y sequuntur habet l.

XXXVIII (1). Ol. p. 43. M. p. 261. 579. Rob. p. 180.

Περὶ τοῦ μεγάλου Ἰχθύος.

Οὗτός ἐστιν ὁ μέγας καλούμενος Ἰχθύς, ὃν κάπτειν* λέγουσι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς τοῦ Ὑδροχόου ἐκχύσεως. ἱστορεῖται δ' οὗτος, ὡς Κτησίας φησί, πρότερον ἐν λίμνῃ τινὶ κατὰ τὴν † Βοεκμύκην εἶναι. ἐμπεσούσης δὲ τῆς Δε(ρ)κετοῦς νυκτός, ἣν οἱ περὶ τοὺς τόπους οἰκοῦντες Συρίαν ὠνόμασαν θεόν, οὗτος δοκεῖ σῶσαι αὐτήν. τούτου δὲ καὶ τοὺς δύο φασὶν Ἰχθύας ἐγγόνους* εἶναι. οὓς πάντας δι' ἐκείνην Ἀφροδίτης οὖσαν θυγατέρα καὶ ἐτίμησαν καὶ ἐν τοῖς ἄστροις ἔθηκαν. ποιοῦσι δὲ οἱ τὴν χώραν ἐκείνην κατοικοῦντες χρυσοῦς τε καὶ ἀργυροῦς ἰχθύας καὶ ὡς ἱεροὺς τιμῶσι [τελείαν περὶ τοῦ συμπτώματος τιμήν].

1 *μεγάλου* om. R ep || 2 *κάμπτειν* z ep, corr. Valckenaer, postea *καὶ πιεῖν* ep || 3 *ἀπὸ* z, om. ep | *δὲ περὶ τούτου* ep || 4 *φησὶ Κτ.* ep, Ctesiae mentionem om. BP, in fine capitis addit Hyg | *Βοεκμύκην* T l *Βοσκμύκην* R *Βοββύκων* ep CANBISI *in* — BP om. Hyg *Βαμβύκην* Fell | *εἶναι* ante *πρότερον* l || 5 *ἐκπεσούσης* ep | *Δεκετοῦς* T Dercetus l ep *Faceus* BP | *νυκτός* **om.** y || 6 *Συρίας* ep || 6 *οὗτος — αὐτήν* **om.** ep BP, habet Hyg || 7 *δὲ* om. ep | *ἐγγόνους* scripsi ut XXI 2 *ἐκγόνους* T ep || 7. 8 *δι' — θυγατέρα καὶ* **om.** ep, habet BP || 9. 10 *ποιοῦσι — τιμῶσι* z y, **om.** ep || 10. 11 *τελείαν — τιμήν* **om.** l ep y (cf. Proll. II A 25).

Πρό(κριδος ὑγιασθεὶς) ἐκ νόσου ἐδωρήσατο αὐτῇ, μετὰ χρόνον δέ (τινα) Κέφαλος* ἀμφοτέρων αὐτῶν ἐκράτησε διὰ τὸ εἶναι Πρό(κριδος ἀνήρ)· ἀνῆλθε δὲ εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ τὴν ἀλώπεκα ἄγων αὐτόν, ᾗ ἦν λόγιον ὑπὸ μηδενὸς ἀπολέσθαι· οὐκ ἔχων οὖν τί ποιήσει ὁ Ζεὺς τὴν μὲν ἀπελίθωσε, τὸν δὲ εἰς τὰ ἄστρα ἀνήγαγεν ἄξιον κρίνας.

περὶ δὲ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ Ἄμφις ὁ τῶν κωμῳδιῶν ποιητής φησιν, ὅτι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων***

2 Εὐρώπης ep || 3 δράκοντος z ep BP om. Hyg, corr. Koppiers || 4 spatium vacuum T, supplevi ex l ep y | μέσου T νόσου l ep | ἐδωρήσατο αὐτῇ l ep y ἐδ. αὕτη T ὕδωρ ᾐτήσατο αὕτη R | δὲ ante χρόνον ep || 5 supplevi ex l (*aliquot*) | Κεφαλαί z Κέφαλος ep | 8 ἐκράτησε om. l || 5. 6 spatium vacuum T, supplevi ex l ep y || 6 ἀνῆλθε z ἦλθε ep | ἀγῶνα T corr. ex l ep y || 7 εἰς ἣν λ. ἣν ep | ὅτι ep R | ποιῆσαι ep || 8 ἀνήνεγκεν T corr. ex ep || 9. 10 περὶ – ἀνθρώπων z BP, om. ep Hyg || 9 Ἀμφὶς T || 10 post ἀνθρώπων spatium vacuum duarum linearum T, **plura** habent l BP.

XXXIV (19). Ol. p. 40. M. p. 254. Rob. p. 172.

Περὶ τοῦ Λαγωοῦ.

Οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῇ καλουμένῃ κυνηγίᾳ εὑρεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχυτῆτα τοῦ ζῴου ὁ Ἑρμῆς δοκεῖ θεῖναι αὐτὸν ἐν τοῖς ἄστροις· μόνον δὲ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν τὰ (μὲν τίκτει, τὰ) δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ, καθάπερ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος λέγει ἐν τῇ περὶ τῶν ζῴων πραγματείᾳ. [τὸν δὲ αὐτὸν τρόπον καὶ Ἀρχέλαος ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσι* ταῦτα δηλοῖ.]

2—7 in BP haec fabula ex Hyg interpolata || 3 θῆναι T || 4. 5 μὲν γεννᾷ τὰ ab interpolatore inter lineas additum T, *et quaedam parit* l ∽ Hyg, τίκτει scripsi e schol. Ar. κύει ep || 5—7 καθάπερ — δηλοῖ om. Hyg || 6. 7 τὸν — δηλοῖ z, **om.** ep y || 7 Ἰδιοφύσεσι T *in suis voluminibus* l (ut XLI) (cf. Proll. II A 24).

XXXVI (20). Ol. p. 42. M. p. 257. Rob. p. 176.

Περὶ τοῦ Κήτους.

Τοῦτό ἐστιν, ὃ Ποσειδῶν ἔπεμψε Κηφεῖ διὰ τὸ Κασσιέπειαν ἐρίσαι ταῖς Νηρηίσι περὶ κάλλους. Περσεὺς δ' αὐτὸ ἀνεῖλε, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ ἄστρα ἐτέθη ὑπόμνημα τῆς πράξεως ταύτης· ἱστορεῖ δὲ ταῦτα Σοφοκλῆς ὁ τῶν τραγῳδιῶν ποιητὴς ἐν τῇ Ἀνδρομέδᾳ.

2. 3 Κηφεῖ — κάλλους **om.**, Andromedae mentionem facit y || 2 Κασιέπειαν ep || 3 ταῖς Ν. post κάλλους ep || 4 ταύτης z αὐτοῦ ep || 5. 6 ἱστορεῖ — Ἀνδρομέδᾳ **om.** y.

XXXVII (21). Ol. p. 42. M. p. 259. Rob. p. 176.

Περὶ τοῦ Ποταμοῦ.

Οὗτος ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ Ὠρίωνος τοῦ ἀριστεροῦ τὴν ἀρχὴν ἔχει· καλεῖται δὲ κατὰ μὲν τὸν Ἄρατον Ἠριδανός· οὐδεμίαν δὲ ἀπόδειξιν φέρει περὶ αὐτοῦ.

ἕτεροι δέ φασι δικαιότερον αὐτὸν εἶναι λέγειν Νεῖλον· μόνος γὰρ οὗτος ἀπὸ μεσημβρίας ((τὰς)) ἀρχὰς ἔχει. πολλοῖς δὲ ἄστροις διακεκόσμηται.

1 Ἠριδανός habent nonnulli epitomes codd. || 2—4 οὗτος — αὐτοῦ om. Hyg || 4 φέρει post αὐτοῦ ep || 5 δικαιότατον ep *aequisum* = *aequius eum* (= z) BP | εἶναι om. l (ante αὐτὸν transtulerim) | λέγειν om. ep, habent z BP || 6 supplevi ex ep || 7 quae in ep y sequuntur habet l.

XXXVIII (1). Ol. p. 43. M. p. 261. 579. Rob. p. 180.

Περὶ τοῦ μεγάλου Ἰχθύος.

Οὗτός ἐστιν ὁ μέγας καλούμενος Ἰχθύς, ὃν κάπτειν* λέγουσι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς τοῦ Ὑδροχόου ἐκχύσεως. ἱστορεῖται δ' οὗτος, ὡς Κτησίας φησί, πρότερον ἐν λίμνῃ τινὶ κατὰ τὴν † Βοεκμύκην εἶναι. ἐμπεσούσης δὲ τῆς Δε(ρ)κετοῦς νυκτός, ἣν οἱ περὶ τοὺς τόπους οἰκοῦντες Συρίαν ὠνόμασαν θεόν, οὗτος δοκεῖ σῶσαι αὐτήν. τούτου δὲ καὶ τοὺς δύο φασὶν Ἰχθύας ἐγγόνους* εἶναι. οὓς πάντας δι' ἐκείνην Ἀφροδίτης οὖσαν θυγατέρα καὶ ἐτίμησαν καὶ ἐν τοῖς ἄστροις ἔθηκαν. ποιοῦσι δὲ οἱ τὴν χώραν ἐκείνην κατοικοῦντες χρυσοῦς τε καὶ ἀργυροῦς ἰχθύας καὶ ὡς ἱεροὺς τιμῶσι [τελείαν περὶ τοῦ συμπτώματος τιμήν].

1 μεγάλου om. R ep || 2 κάμπτειν z ep, corr. Valckenaer, postea καὶ πιεῖν ep || 3 ἀπὸ z, om. ep | δὲ περὶ τούτου ep || 4 φησὶ Κτ. ep, Ctesiae mentionem om. BP, in fine capitis addit Hyg | Βοεκμύκην T l Βοσκμύκην R Βοββύκων ep CANBISI *in* — BP om. Hyg Βαμβύκην Fell | εἶναι ante πρότερον l || 5 ἐκπεσούσης ep | Δεκετοῦς T Derectus l ep *Faceus* BP | νυκτός **om.** y || 6 Συρίας ep || 6 οὗτος — αὐτήν **om.** ep BP, habet Hyg || 7 δὲ om. ep | ἐγγόνους scripsi ut XXI 2 ἐκγόνους T ep || 7. 8 δι' — θυγατέρα καὶ **om.** ep, habet BP || 9. 10 ποιοῦσι — τιμῶσι z y, **om.** ep || 10. 11 τελείαν — τιμήν **om.** l ep y (cf. Proll. II A 25).

XXXIX (2). Ol. p. 44. M. p. 263. 579. Rob. p. 182.

Περὶ τοῦ Θυτηρίου.

*Τοῦτό ἐστιν, ἐν ᾧ πρῶτον οἱ θεοὶ τὴν συνωμοσίαν ἔθεντο, ὅτε ἐπὶ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἐστράτευσε Κυκλώπων κατασκευασάντων ἔχοντος τοῦ πυρὸς κάλυμμα, ὅπως μὴ ἴδωσι τὴν τοῦ κεραυνοῦ δύναμιν. ἐπιτυχόντες δὲ τῆς πράξεως ἔθηκαν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ⟨τὸ⟩ αὐτὸ κατασκεύασμα. ἐφ' ᾧ θύουσιν οἱ κοινωνίαν ἀλλήλοις προαιρούμενοι ἔν τε τοῖς ἀγῶσι καὶ ⟨ἐν⟩ τοῖς*** ὀμνύειν βουλόμενοι* ὡς δικαιοτάτην πίστιν τιθέντες, καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται τῇ δεξιᾷ μαρτύριον εὐγνωμοσύνης ἡγούμενοι τοῦτο. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μάντεις ἐπὶ τούτου θύουσιν, ὅταν βούλωνται ἀσφαλέστερον ἰδεῖν.*

2 *ἐν* z *ἐφ'* ep schol. Ar. || 3 *ἐπὶ τὸν Κρόνον* z ep BP *ἐπὶ τοὺς Τιτᾶνας* schol. Ar. Hyg | *ἐστράτευσεν ὁ Ζεὺς* schol. Ar. || 3—5 *Κυκλώπων — δύναμιν* **om.** ep *ἔχοντος — δύναμιν* **om.** y, habent schol. Ar. || 4 *ἔχον ἐπὶ* schol. Ar. || 5 *τῇ πράξει* schol. Ar. || 5. 6 post *ἔθηκαν* *καὶ αὐτὸ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰς μνημόσυνον· ὃ καὶ εἰς τὰ συμπόσια οἱ ἄνθρωποι φέρουσι καὶ θύουσιν* **omisso** *καὶ — ἐφ' ᾧ* ep | *εἰς οὐρανοὺς* schol. Ar., et *οὐρανοὺς* et *ἀνθρώπους* legisse videtur BP (recte) || 6 supplevi ex l schol. Ar. | *κατασκεύασμα* habuisse videtur y (*instituerunt* BP, *instituisse* Hyg) | post *κατασκεύασμα* *ὃ καὶ εἰς τὰ συμπόσια φέρουσι καὶ* **om.** z, habent ep BP schol. Ar. (omisso *καὶ* altero) | *ἐφ' ᾧ θύουσιν* hoc loco om. schol. Ar., sed inde post *(προ)αιρούμενοι* (l. 7) natum quod habent *ὡς ἐπίθυσιν* vel *ὡς πεποίθησιν* || 6. 7 *κοινωνεῖν* [*βουλόμενοι ἢ* secl. Maass] *αὐτοὺς* vel *αὐτοῖς αἱρούμενοι* schol. Ar. || 7 *τε* om. schol. Ar. || 7. 8 *προαιρούμενοι καὶ ὀμνύειν*, **omisso** *ἔν — τοῖς* alterum et *βουλομένοις — τιθέντες* ep, BP eadem fere videtur legisse quae habent z schol. Ar., sed permutavit et interpolavit || 7 supplevi ex l schol. Ar. | lacunam statuit Ol. || 8 *βουλομένοις* T (l?) schol. Ar., corr. Ol. | *τιθέντες* z *τηρεῖν* vel *τηροῦσι* vel *τηρῶσι* schol. Ar. || 9 *δεξιᾷ* om. schol. Ar. | *δεικνύντες μαρτύριον* omisso postea *ἡγούμενοι* schol. Ar. | *τοῦτο ἡγούμενοι* ep, quae in z sequuntur **om.** ep, habet BP, mutila habent schol. Ar. || 10 *βούλονται* T *βούλωνται* RW.

XL (3). Ol. p. 45. M. p. 264. 580. Rob. p. 184.

Περὶ τοῦ Κενταύρου.

*Οὗτος δοκεῖ Χείρων εἶναι ὁ ἐν τῷ Πηλίῳ οἰκήσας, δικαιοσύνῃ δὲ ὑπερενέγκας πάντας ἀνθρώπους καὶ παιδεύσας Ἀσκληπιόν τε καὶ Ἀχιλλέα· ἐφ' ὃν Ἡρακλῆς δοκεῖ ἐλθεῖν δι' ἔρωτα, ᾧ καὶ συνεῖναι ἐν τῷ ἄντρῳ τιμῶν τὸν Πᾶνα. μόνον δὲ τῶν Κενταύρων οὐκ ἀνεῖλεν****

2 post *Χείρων* *ὁ Κρόνου καὶ Φιλύρας* y, **om.** z ep || 5 *ἄτρῳ* T | *τὸν Κένταυρον* ep || 6 quae in ep y sequuntur habet l.

XLI (4). Ol. p. 47. M. p. 267. 580. Rob. p. 188.

Περὶ τοῦ Ὕδρου, ἐφ' ᾧ Κρατὴρ καὶ Κόραξ.

Τοῦτο τὸ ἄστρον κοινόν ἐστιν ἀπὸ πράξεως γεγονὸς ἐναργοῦς. τιμὴν γὰρ ἔχει ὁ κόραξ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι· ἑκάστου γὰρ θεοῦ ὄρνεόν ἐστιν· θυσίας δὲ γενομένης τοῖς θεοῖς σπονδὴν πεμφθεὶς κομίσαι ἀπὸ κρήνης τινός, ⟨ἣ⟩ ἣν πρότερον μὲν ἁγιωτάτη πρὶν ἢ τὸν οἶνον φανῆναι, ἰδὼν συκῆν παρὰ τὴν κρήνην [ἐρινεοὺς] ὀλύνθους ἔχουσαν ἔμεινεν, ἕως πεπανθῶσιν. μεθ' ἡμέρας δὲ ἱκανὰς ἐπιτελεσθέντων τούτων ⟨καὶ⟩ φαγὼν σύκων αἰσθόμενος τὸ ἁμάρτημα ἐξαρπάσας καὶ τὸν ἐν τῇ κρήνῃ ὕδρον ἔφερε σὺν τῷ κρατῆρι φάσκων αὐτὸν ἐκπίνειν καθ' ἡμέραν τὸ γινόμενον ἐν τῇ κρήνῃ ὕδωρ. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἐπιγνοὺς τὰ ὄντα τῷ μὲν κόρακι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτίμιον ἔθηκεν ἱκανὸν τὸν χρόνον τοῦτον διψῆν, καθάπερ Ἀριστοτέλης εἴρηκεν ἐν τοῖς Περὶ θηρίων. [καὶ Ἀρχέλαος δέ φησιν ὁμοίως ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσιν.]*

1 inscriptio mutila ep || 2 *ἐνεργοῦς* z *ἐναργοῦς* ep || 3. 4 *ἑκάστου — ἐστιν* **om.** y *ἑκάστῳ γὰρ τῶν θεῶν ὄρνεόν ἐστιν ἀνακείμενον* ep || 5 *κομίσαι* z (∽ schol. Ar., quae in ceteris multifariam a z ep y differunt) *ἐνέγκαι* ep | supplevi ex l BP || 5. 6 *ἢ — φανῆναι* z y, **om.** ep || 6 *σύκα* T *συκῆν* post *κρήνην* ep | *ἐρινεοὺς* z (*optimos* l) BP, del. Ol. || 7 *ὀλίνθους* ep | *ἐχούσας* T, corr. Ol. | *ἔμενεν* T, correxi ex l ep | *ὡς* ep || 7. 8 *μεθ' ἱκ. δὲ ἡμ. πεπανθέντων* ep *ἐπιτελεσθέντων* z BP (*peractos agro* = *peracto sacro*, coni. Merkel) || 8 supplevi ex l ep | *τῶν συκῶν* ep (praeter cod. Laurentianum) || 9 *ἐφέροντο* T || 12 *ἐπιτίμιον* z y *ἐπιτιμῶν* ep, correxerat Heyne | *τοῦτον τ. χρ.* ep | *διψᾶν* T || 13 *θηρίου* T RW *θηρίων* l ep BP || 13. 14 *καὶ — Ἰδιοφυέσιν* **om.** ep y (cf. Proll. II A 27) || 14 *Ἰδιοφυ* sequente spatio vacuo T *Ἰδιοφυ* λ' W *Ἰδιοφύλου* R (illud *λ* unde originem traxerit, non assequor) *in suis voluminibus* l (ut XXXIV) | quae in ep y sequuntur **om.** z.

XLII (5). Ol. p. 50. M. p. 270. 581. Rob. p. 192.

Περὶ τοῦ Προκυνός.

Οὗτός ἐστιν ὁ πρὸ τοῦ μεγάλου Κυνὸς ἀνατέλλων· Ὠρίωνος δὲ κύων καλεῖται· λέγεται δὲ διὰ τὸ φιλοκύνηγον (εἶναι αὐτὸν) αὐτῷ τῷ Ὠρίωνι παρατεθῆναι· καὶ γὰρ Λαγωὸς (συνορᾶται) ἐχόμενος καὶ ἄλλα θηρία παρ᾽ αὐτόν.

1 *Προκυνός* (sic) TRW || 2. 3 *οὗτος — καλεῖται* dedi ex l ep y schol. Ar. *Προκύων καλεῖται* T || 2 post *Κυνὸς* *Προκύων δὲ λέγεται ὡς πρὸ τοῦ Κυνὸς ὢν* omisso *ἀνατέλλων* ep, **om.** z y schol. Ar. | *ἀνατέλλων* om. schol. Ar. || 3 *λέγεται γὰρ* ep | supplevi ex l ep || 4 *παρατεθῆναι τοῦτον αὐτῷ* ep | *Λαγωός* z ep *Ἄρκτος* BP schol. Ar., utrumque om. Hyg | supplevi ex l BP schol. Ar. ep (quae tamen *συνορᾶται* post *αὐτόν* habet).

Index capitum.

Catasterismorum caput	Maassius, Comm. in Ar. rel. p.	Huius libelli Textus p.	Huius libelli in Prolegomenis notabiliora p.
I	181		XXVI
II	184		IX
III	187		IX
IV	190		
V	192	1	X (***)
VI	194	1	XVIII (*)
VII	195		IX ** . XIV † . XV (*)
VIII	197	2	X
IX	201		XI . XV (**)
X	202		XVIII (C 11)
XI	204. 297	3	
XII	206		
XIII	207	3	
XIV	211	4	IX **
XV	213		XI
XVI	215		XI
XVII	216		XIV †
XVIII	218	4	XI
XIX	221	5	XXVI (C 20)
XX	223	6	
XXI	224	6	
XXII	226	7	XI . XIX (***)
XXIII	228		VI*. XI . XIV † . XXV (A 14)
XXIV	230	7	XII . XIX . XXVI (C 24)
XXV	233	9	XV (***)
XXVI	235		XII . XIX
XXVII	237		
XXVIII	239		XIV † . XVI
XXIX	241	9	XII (†††) . XX (†)
XXX	243	10	IX **
XXXI	244	11	

Catasterismorum caput	Maassius, Comm. in Ar. rel. p.	Huius libelli Textus p.	in Prolegomenis notabiliora p.
XXXII	247		XIII (*) (**) . XVI (***)
XXXIII	251	11	XVI (†) . XXI
XXXIV	254	12	XIII
XXXV	255		
XXXVI	257	12	
XXXVII	259	13	
XXXVIII	261	13	XIII . XXI
XXXIX	263	14	XIV (*)
XL	264	14	IX **
XLI	267	15	XIV (**)
XLII	270	16	XIV (***) . XXVI (C 43)
XLIII	272		IX ** . XXI . XXII (*)
XLIV	276		XXII (†)